

Gada pārskats 2011

Godātais lasītāj!

Esam sagatavojuši un nododam sabiedrības vērtējumam savu gada veikumu statistikas jomā. „CSP gada pārskats 2011” sniedz saistošu informāciju gan sadarbības partneriem Latvijā un ārvalstīs, gan ikvienam sabiedrības pārstāvim par norisēm dažādās statistikas nozarēs, kas raksturo ekonomiskās, demogrāfiskās, sociālās un vides parādības un procesus.

Pastāvīgi strādājam CSP attīstības jomā, lai to veidotu par modernu statistikas iestādi. Nepārtraukti uzlabojot statistikas datu kvalitāti un nodrošinot statistikas datu vākšanu un apstrādi, 2011.gadā esam veikuši jaunus apsekojumus, uzlabojuši aprēķinu metodes, pilnveidojuši datu iegūšanas un apstrādes metodoloģiju, darbojušies pētniecības jomā, kā arī īstenojuši starptautiskās sadarbības projektus.

Atbildīgākais aizvadītā gada uzdevums bija iedzīvotāju un mājokļu skaitīšana – pirmā, kopš Latvijas iestāšanās Eiropas Savienībā. Tautas skaitīšanas norisē, risinot gan metodoloģiskos, gan organizatoriskos jautājumus, būtiska nozīme bija mūsu iestādes sadarbībai ar ministrijām, valsts un pašvaldību institūcijām, zinātniskajām iestādēm, kā arī uzņēmējiem. Tautas skaitīšanas nodrošināšanai īstenojam jaunus, mūsdienīgus informācijas tehnoloģiju risinājumus – pirmo reizi radām iespēju respondentiem pašiem aizpildīt skaitīšanas veidlapas internetā, bet intervētāji, ievadot iedzīvotāju sniegto informāciju klēpj datoros, veicināja operatīvu datu nogādāšanu apstrādei CSP. Gada nogalē sagatavojām galvenos provizoriskos iedzīvotāju un mājokļu skaitīšanas rezultātus, Ministru kabinetā iesniedzām visaptverošu ziņojumu par tautas skaitīšanas norisi un ieteikumiem nākamās Latvijas tautas skaitīšanas sagatavošanai. Pašreiz turpinām datu apstrādes procesu un informācijas sagatavošanu publicēšanai.

Ar šī izdevuma starpniecību izsaku pateicību visiem tautas skaitīšanas procesā iesaistītajiem – intervētājiem, reklāmas un informācijas tehnoloģiju speciālistiem, 37 reģionālo centru un CSP darbiniekiem, Tautas skaitīšanas komisijas locekļiem, kā arī ikvienam valsts iedzīvotājam – par labi paveiktu darbu tautas skaitīšanā un sniegto ieguldījumu šajā valstiskajā pasākumā.

Lai spētu nodrošināt kvalitatīvus un savlaicīgi pieejamus statistikas datus, būtiska ir mūsu sadarbība ar respondentiem. Šobrīd gandrīz visus statistikas pārskatus var iesniegt elektroniski, un mums ir gandarījums par to, ka respondenti atbalsta *e-pārskata* sistēmas lietošanu. Rūpējoties par administratīvā sloga samazināšanu, savā darbā izmantojam gandrīz 50 valsts administratīvos reģistrus un datubāzes, kā arī cita veida uzkrātu un regulāri aktualizētu informāciju. Tomēr pagaidām CSP darbiniekiem jāiegulda liels papildu darbs, lai administratīvos datus varētu izmantot statistiskiem mērķiem – jāidentificē neatbilstības, jāveic papildu aprēķini, pielāgojot administratīvos datus statistisko datu definīcijām u.tml.

Cenšamies pilnveidot sadarbību ar datu lietotājiem. Plašākai un bezmaksas statistisko datu pieejamībai publicējam preses ziņojumus, rīkojam preses konferences, gandrīz katru dienu aktualizējam informāciju interneta datubāzēs. Būtiski pieaudzis arī pieejamo rādītāju skaits, padziļināta to detalizācija, datubāzes papildinātas ar jaunām tēmām.

Mūsu iestādes sekmīgas darbības nodrošināšanā un tālākā izaugsmē nenoliedzami nozīmīgi ir mūsu darbinieki – motivēti, kompetenti un izglītoti, kuri dod savu ieguldījumu metodoloģijas un darba procesu un metožu pilnveidošanā, attīsta informācijas tehnoloģiju lietošanu, kā arī strādā darba grupās un semināros Latvijā un ārvalstīs.

Nobeigumā izsaku pateicību mūsu respondentiem par sadarbību un Centrālās statistikas pārvaldes darbiniekiem par atbildīgu ikdienas darbu un radošu pieeju iestādes uzdevumu izpildē.

Centrālās statistikas pārvaldes
priekšniece

Aija Žigūre

Saturs, saīsinājumi, misija

Notikumu kalendārs	6
Statistikas dimensijas	9
2010.gada Lauksaimniecības skaitīšanas rezultāti ir apkopoti	13
2011.gada Tautas skaitīšana Latvijā ir veikta	16
Redzeslokā – pašvaldības	19
„Statistika spēj pierādīt visu, pat patiesību!” Intervija ar Oļģertu Krastiņu	22
Statistisko datu vākšanas un apstrādes attīstības projekti	25
Starptautiskā sadarbība	28
Sadarbība ar datu lietotājiem	30
Brīvprātīgais darbs - Sajūta – ka esi noderīgs un vari palīdzēt	32
Personāls	35
Iepazīstinām ar CSP darbiniekiem	38
Finanses	40
Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums	42
Nākamajā gadā plānotie pasākumi	43
Ieskats tautas skaitītāja ikdienā	45

Saīsinājumi

ANO – Apvienoto Nāciju Organizācija
ANO EEK – Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomiskā komisija
ASV – Amerikas Savienotās Valstis
ATR – Administratīvi teritoriālā reforma
CASIS – Datorizēto personu interviju modulis
CSP – Centrālā statistikas pārvalde
DG ECFIN – Eiropas Komisijas Ekonomisko un finanšu lietu ģenerāldirektorāts
ECB – Eiropas Centrālā banka
EK – Eiropas Komisija
EKS – Eiropas kontu sistēma
ES – Eiropas Savienība
ESS – Eiropas statistikas sistēma
ESSnet – Eiropas statistikas sistēmu tīkls
Eurostat – Eiropas Savienības Statistikas birojs
EU-SILC – Eiropas Savienības statistika attiecībā uz ienākumiem un dzīves apstākļiem
GBAORD – Valsts budžeta asignējumi zinātnei un attīstībai
IKP – Iekšzemes kopprodukts
ILO – Starptautiskā Darba organizācija
Intrastat – ES dalībvalstu savstarpējās tirdzniecības ar precēm statistiskās uzskaites sistēma
ISDAVS – Integretā statistisko datu automatizētā vadības sistēma
IT – Informācijas tehnoloģijas
LIZ – Lauksaimniecībā izmantojamā zeme
LNMM – Latvijas Nacionālais mākslas muzejs
LR – Latvijas Republika
MBA – Mājsaimniecību budžetu apsekojums
NACE 2.red. – Saimniecisko darbību statistiskā klasifikācija Eiropas Kopienā
OECD – Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija
PSRS – Padomju Sociālistisko Republiku Savienība
SI – Standarta izlaide
SIA – sabiedrība ar ierobežotu atbildību
SPCI – Saskaņotais patēriņa cenu indekss
TEN – Eiropas dzelzceļa tīkls
TJ – tūkstoši džoulu
TS – Tautas skaitītājs
Twinning – mērķsadarbības projekts
UNECE – Eiropas Apvienoto Nāciju Ekonomikas komisija
UNESCO – Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācija
VARAM – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VAS – valsts akciju sabiedrība
VID – Valsts ieņēmumu dienests
VSIP – Valsts statistiskās informācijas programma
VSP – Valsts statistikas pārvalde

Misija

CSP virsmērķis (misija) ir nodrošināt iekšzemes un ārvalstu datu lietotājus ar savlaicīgu, precīzu, pilnīgu, viegli saprotamu un starptautiski salīdzināmu statistisko informāciju par Latvijas ekonomiskajām, demogrāfiskajām, sociālajām un vides parādībām un procesiem, izmantojot mūsdienīgus informācijas tehnoloģiju risinājumus un labāko pieredzi nozarē.

Vīzija

CSP ir vadošais statistisko procesu koordinētājs un statistiskās informācijas sagatavotājs Latvijā. Tās sagatavotās informācijas kvalitāte atbilst Eiropas prakses kodeksa standartiem. CSP datu savākšanas, apstrādes un izplatīšanas principi ir atbilstoši dokumentēti, tie pilnībā atbilst starptautiskajiem labās prakses paraugiem un ir publiski pieejami.

Datu sagatavošanas procesā CSP izmanto tādas datu savākšanas paņēmienus, alternatīvus datu avotus, datu apstrādes metodes un matemātiskos modeļus, kas ļaus minimizēt respondentu noslodzi pārskatu sagatavošanā.

Statistisko datu izplatīšanā tiek izmantotas lietotājiem ērtas metodes – internets ir kļuvis par primāro datu izplatīšanas kanālu. Sagatavotā statistiskā informācija tiek papildināta ar ziņojumiem par datu kvalitāti.

CSP personāls ir labi apmācīts, un tā kompetences līmenis ļauj paust Latvijas intereses starptautiskajās institūcijās. Izmantotās personāla apmācības metodes nodrošina jauno darbinieku ātru iemaņu apguvi, kā arī nodrošina kompetences paaugstināšanu esošajiem darbiniekiem.

Pamatvērtības

CSP pamatvērtība ir augsti izglītots, profesionāls, uz kvalitatīvu darba rezultātu vērsts personāls.

CSP darbības virzieni

Sociālā statistika

par valsts un tās administratīvo teritoriju sociālo attīstību, demogrāfiju, nodarbinātību un darba samaksu, materiālo labklājību un dzīves apstākļiem, veselības, izglītības un zinātnes jautājumiem.

Cenu statistika

par patēriņa preču/pakalpojumu un rūpniecības produkcijas un biznesa pakalpojumu cenām un tarifiem, inflāciju.

Uzņēmumu statistika

par uzņēmējdarbību Latvijā, uzņēmumu finanšu un strukturālajiem rādītājiem, investīcijām, produkcijas ražošanu, nekustamo īpašumu un informācijas tehnoloģijām, tirdzniecību, rūpniecību un pakalpojumiem.

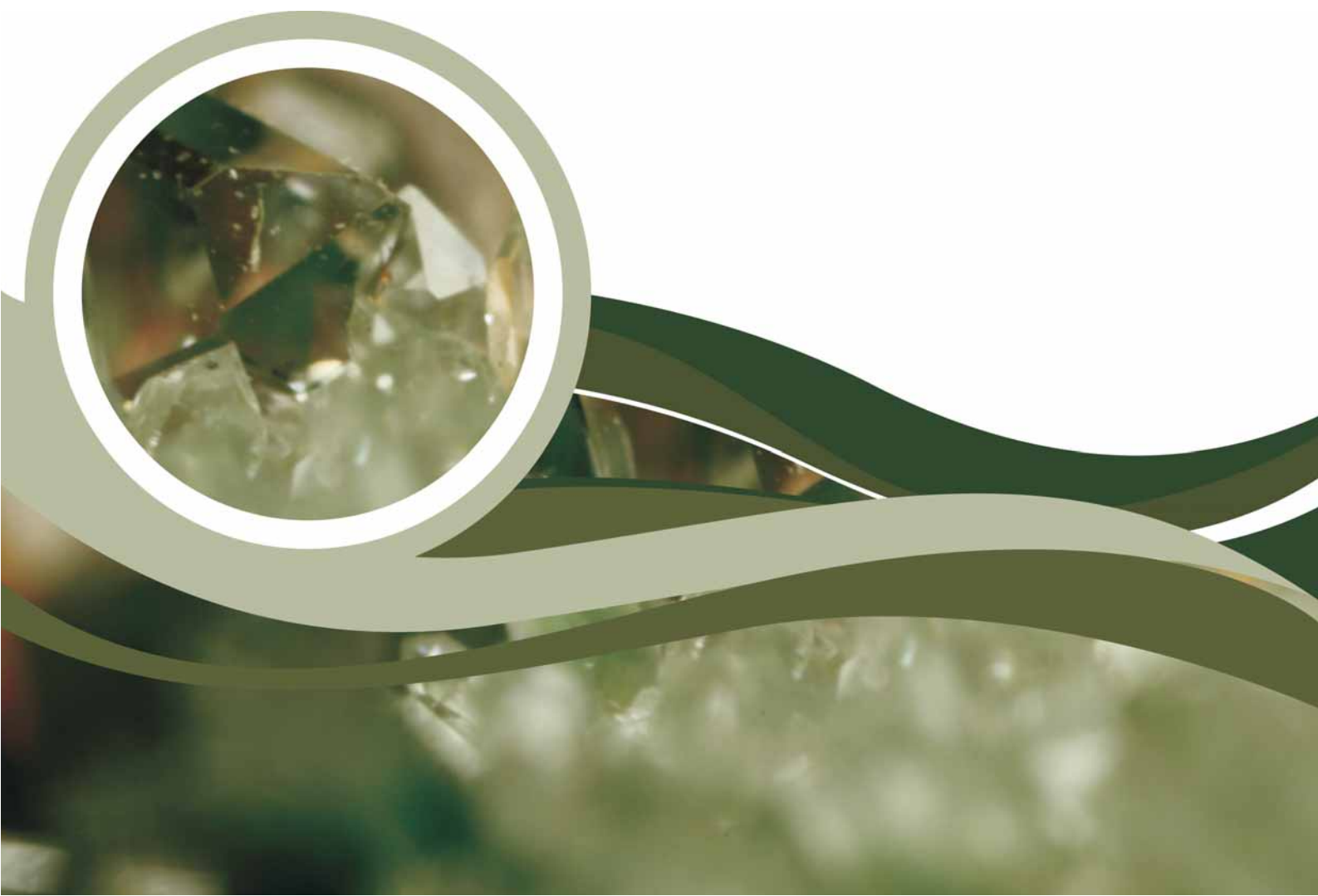
Makroekonomiskā statistika

par iekšzemes kopproduktu, Latvijas nacionālo kontu sistēmu, valsts finansēm, valsts budžeta deficītu un parādu, Latvijas ārējo tirdzniecību.

Lauksaimniecības un vides statistika

par lauksaimniecisko ražošanu un lauku saimniecību struktūru, zivsaimniecību, mežsaimniecību, vidi un energoresursiem, transportu, tūrismu un sakariem.

Notikumu kalendārs

□ Janvāris

10.janvārī Kopenhāgenā, Dānijā, CSP eksperti piedalās *Twinning* projekta „*Armēnijas statistikas attīstības veicināšana*” sanāksmē, kurā apspriež jautājumus par sadarbības pamatprincipiem un projekta ieviešanas aktivitātēm

□ Februāris

1.februārī CSP, optimizējot darba procesu, kā pirmā no ES dalībvalstīm un agrāk nekā noteikts Regulā, nosūta uz *Eurostat EU-SILC* 2010.gada datus

15.-17. februārī CSP nodrošina ES institūciju – *Eurostat*, *DG ECFIN* un *ECB* – ekspertu dialogvizīti Latvijā par valsts budžeta deficīta un parāda notifikācijas jautājumiem

21.-25.februārī Ņujorkā, ASV, CSP priekšniece piedalās ANO Statistikas komisijas 42. sesijas darbā. Sesijas ietvaros diskutē par Nacionālo kontu statistikas attīstību pasaulē un sniedz atzinīgu novērtējumu Vides ekonomisko kontu sistēmas pārskatīšanas procesam

23.februārī Rīgā notiek seminārs „Brīvprātīgie un brīvprātīgais darbs Latvijā”. Seminārā, kura mērķis bija rast izpratni par brīvprātīgā darba nozīmi un veicināt sabiedrības aktīvāku iesaistīšanos, piedalās CSP nodarbinātības statistikas speciālisti

□ Marts

No 1.marta līdz 10.jūnijam notiek 2011.gada ledzīvotāju un mājokļu skaitīšana – pirmā, kopš Latvijas iestāšanās ES

1.martā CSP uzsāk apjomīgu Darba samaksas struktūras apsekojumu par 2010.gadu, kas saskaņā ar Regulu notiek vienu reizi četros gados un ir trešais šāda veida apsekojums kopš 2002. gada

3-6.martā CSP piedalās starptautiskajā izglītības izstādē „Baltijas grāmatu svētki” Ķīpsalā

□ Aprīlis

Darbspēka apsekojuma ietvaros CSP uzsāk iedzīvotāju aptauju par nodarbinātību personām ar ilgstošām veselības problēmām vai darbspējas ierobežojumiem

□ Maijs

9.maijā sadarbībā ar lektoriem no Valsts izglītības aģentūras, biedrības „*brīvprātīgais.lv*” un jaunatnes organizāciju apvienības „*IMKA Latvija*” CSP notiek informatīvs pasākums „*Eiropas diena*” par brīvprātīgā darba nozīmi un iespējām

31.maijā–2.jūnijā Kijevā, Ukrainā, Latvijas un Ukrainas statistikas eksperti analizē Latvijas un Ukrainas ārējās tirdzniecības statistikas uzskaites metodoloģiju un neatbilstības ārējās tirdzniecības statistikas datus

□ Jūnijs

2.-3.jūnijā Tallinā, Igaunijā, Baltijas valstu statistikas iestāžu sadarbības vadības grupas sanāksmē apspriež Lauksaimniecības un Tautas skaitīšanas norisi, konfidenciālo datu lietošanu zinātniskiem mērķiem, diskutē par ES statistikas ražošanas metožu vienoto stratēģiju un ES grantu shēmas projektu ieviešanas organizatoriskajām izmaiņām un jaunajām procedūrām 2011. gadā

9.-10.jūnijā Višegradā, Ungārijā, CSP piedalās Ungārijas prezidentūras ES Padomē organizētajā konferencē „*Komunikācija kā instruments statistiskās kultūras paaugstināšanai*”, kuras ietvaros valstu statistiku pārstāvji dalās pieredzē, kā paaugstināt statistisko kultūru, kā padarīt to pieejamāku un draudzīgāku lietotājiem

14.-16.jūnijā, Ženēvā, Šveicē, CSP piedalās Eiropas statistiķu konferences 59. Plenārsesijā par statistikas darba koordināciju ANO EEK ietekmes sfērā. Sesijā apspriež arī jautājumus par nacionālo kontu metodoloģiju, māsaimniecību ienākumu statistiku un ilgtspējīgas attīstības mērīšanu.

□ **Augusts**

18.augustā CSP makroekonomiskās statistikas speciālisti, tiekoties ar datu lietotājiem – LR ministriju un banku ekspertiem, – iepazīstina ar nacionālo kontu datu revīzijas vispārīgajiem principiem, metodoloģiskajām izmaiņām IKP pārrēķinā un datu turpmākajā publicēšanas kārtībā saistībā ar pāreju uz NACE 2.red. klasifikācijas formātu

26.augustā, Dublinā, Īrijā, CSP vadība piedalās Starptautiskā statistikas institūta 58.kongresā, kurā diskutē un pieņem lēmumus par kvalitāti statistikā, reģionālās un urbānās statistikas jomu, telpisko statistikas attīstošanas iespēju un citām statistikas nozarē svarīgām tēmām

□ **Septembris**

1.septembrī CSP darbinieki atzīmē Latvijas statistikas 92. „dzimšanas dienu”, sarīkojot pašu audzētu ziedu izstādi CSP telpās

26.-27.septembrī, Visbādenē, Vācijā, 97. Eiropas statistiku vadītāju ikgadējā konferencē apspriež Eiropas statistikas sistēmas Prakses kodeksa aktualizēšanas jautājumus un sociālās statistikas attīstību

28.-30.septembrī Tallinā, Igaunijā, notiek Baltijas valstu statistiķu seminārs par 2010.gada lauksaimniecības skaitīšanu un lauksaimniecības statistikas nākotnes tendencēm

29.-30.septembrī CSP Rīgā organizē starptautisku apmācību sanākumi par *ESSnet* projektu ieviešanas tehniskajiem, administratīvajiem un finanšu jautājumiem

□ **Novembris**

17.-18.novembrī, Monreālā, Kanādā, CSP vadība piedalās *UNESCO* Statistikas institūta valdes 13.sesijā, kurā diskutē par izglītības, zinātnes, tehnoloģiju, inovāciju, kultūras statistiku, pētniecības un attīstības statistiku, kā arī vidēja termiņa stratēģijas 2014.–2019.gadam sagatavošanu

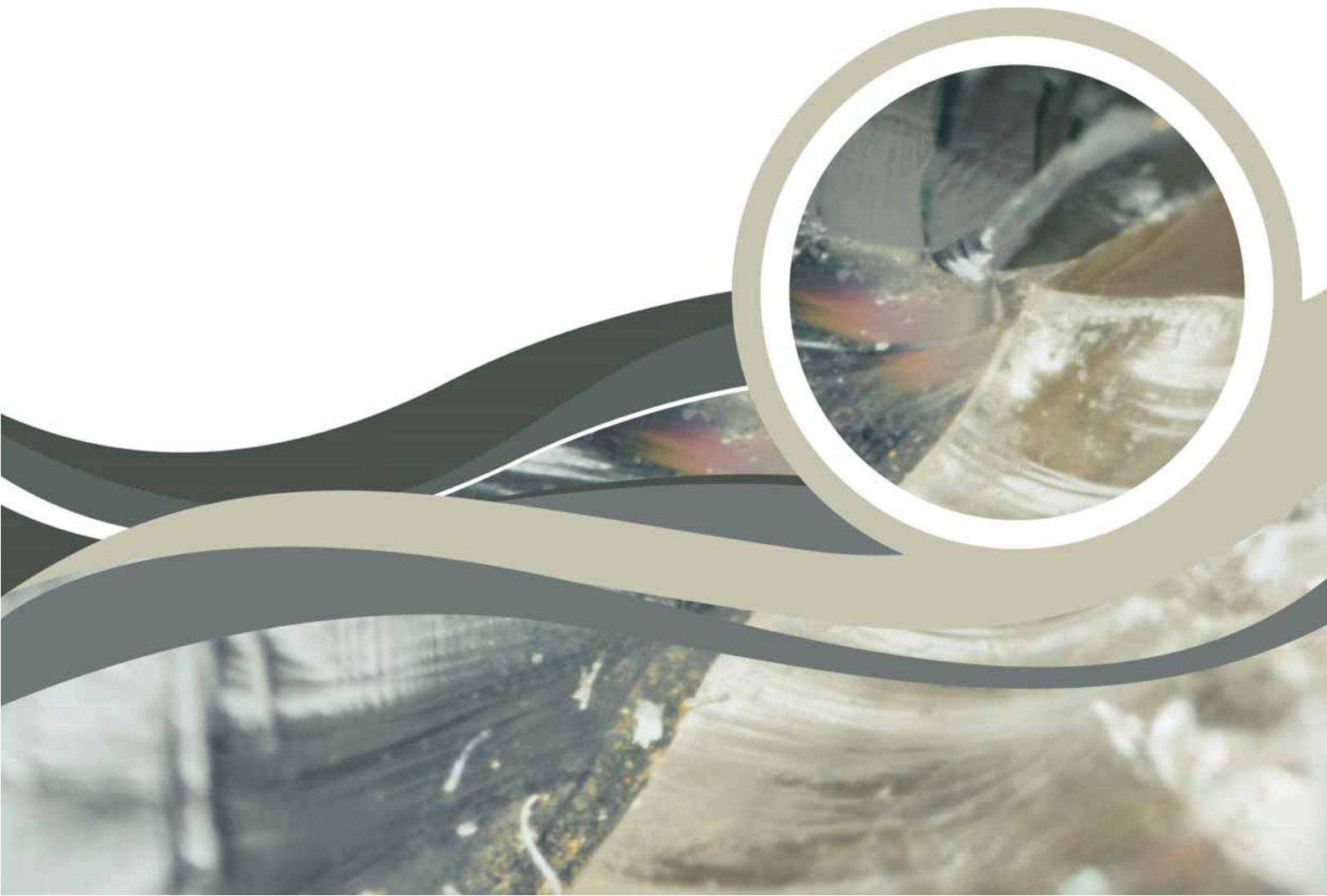
28.-30.novembrī Rīgā Maķedonijas valsts statistikas pārvaldes pārstāvji iepazīstas ar CSP darbu enerģētikas statistikas jomā

□ **Decembris**

CSP publicē 2010.gada lauksaimniecības skaitīšanas gala rezultātus preses ziņojumā un CSP datubāzē: http://data.csb.gov.lv/DATABASE/laukskait_10/databasetree.asp?lang=16

20.–21.decembrī CSP norisinās Baltijas valstu seminārs par aktuāliem patēriņa cenu statistikas jautājumiem
CSP uzsāk regulāru eksperimentālā mājokļu cenu indeksa rezultātu nosūtīšanu *Eurostat*. Jaunā cenu indeksa aprēķināšanā izmantojam Valsts zemes dienesta datubāzes informāciju

Statistikas dimensijas

CSP ir galvenā valsts statistikas darbu veicēja un koordinatore valstī. Katru gadu CSP sagatavo un iesniedz Ministru kabinetā apstiprināšanai nākamā gada VSIP. Šajā dokumentā saraksta veidā ir apkopots viss valstī vācāmās statistiskās informācijas apjoms, norādīta atbildīgā institūcija un statistikas datu vākšanas regularitāte. Pārskatāmības nolūkā VSIP informācija sakārtota pa statistikas nozarēm. CSP strādājošo ikdienas darbs, atbilstoši VSIP noteiktajai CSP kompetencei, ir vākt, apstrādāt un sagatavot statistiskās informācijas analītiskos pārskatus par tautsaimniecībā, valsts sociālajā un ekonomiskajā jomā notiekošajiem procesiem, ar obligātu nosacījumu pilnā apjomā nodrošināt VSIP apstiprināto statistikas datu sagatavošanu.

Lai sagatavotu statistikas datus, dažādu nozaru statistikas pārskatos ir **savākta informācija no 34,5 tūkstošiem uzņēmumu**, apsekojumu ietvaros ir **apmeklēti 64 tūkstoši māsaimniecību**, veikti **16,5 tūkstoši telefoninterviju**. Lai mazinātu administratīvo slogu respondentiem, CSP ir apzinājusi un statistikas **datu ieguvei izmanto 47 valsts administratīvos reģistrus un datubāzes**, kā arī cita veida uzkrātu un regulāri aktualizētu informāciju. Savākto datu apjomi tiek apkopoti, veikti aprēķini, sagatavoti analītiskie pārskati un publikācijas atbilstoši ES regulās, Valsts statistikas likumā un VSIP noteiktajam apjomam, kvalitātei un termiņiem.

Aizvadītajā gadā, lai panāktu statistiskās informācijas starptautisku salīdzināmību, atbilstoši sociāli ekonomiskajām pārmaiņām aktualizētajiem statistiskajiem klasifikatoriem ir veikti statistikas datu pārrēķini. Savukārt, lai darbā ieviestu starptautiski atzītas un labākajai praksei atbilstošas datu vākšanas un vispārīnāšanas metodes, izstrādātu jaunus tehnoloģiskos risinājumus, ir pilnveidotas statistikas iegūšanas un apstrādes metodoloģijas. Katrā statistikas nozarē papildus regulārajam ikdienas darbam ir veikti statistikas datu kvalitātes celšanas un darba procesa optimizācijas pasākumi.

Makroekonomiskā statistika

Pārskata gadā regulāro makroekonomiskās statistikas datu sagatavošanas procesā īpaša vērība veltīta datu kvalitātes celšanai. Turpinājās Nacionālā kopienākuma aprēķinu un metodoloģijas pilnveidošanas darbi. Uzsākts EKS'2010 metodoloģijas pielāgošanas un ieviešanas process. Ir izstrādāti, ar atbildīgajām institūcijām saskaņoti un 2011.gada 4.oktobrī Ministru kabinetā apstiprināti noteikumi Nr.748 „Kārtība, kādā sagatavo vispārējās valdības budžeta deficīta un parāda notifikāciju”.

Attīstoties ekonomikai, veidojas jauni darbības veidi, mainās nozaru struktūra. Lai to demonstrētu, izveido arī atbilstošas statistiskās klasifikācijas. Jaunās ES ekonomiskās darbības statistiskās klasifikācijas NACE 2.red. ieviešana Latvijā, tāpat kā citās ES dalībvalstīs, praktiski tika pabeigta 2011.gadā, kad tika veikti svarīgāko makroekonomisko datu pārrēķini atbilstoši NACE 2.red. struktūrai, kā arī publicētas gada un ceturkšņa periodiskuma laikrindas par laika posmu no 2000.gada.

Pārskata gadā ir sabalansēta Latvijas **nacionālo kontu sistēma** par 2009.gadu. Tā parāda preču un pakalpojumu resursus un šo resursu izlietojumu dažādos ekonomikas sektoros. Kontos ieraksta visu veidu ekonomiskos un finanšu darījumus, parāda ienākumu veidošanos un sadali. Latvijas nacionālo kontu sistēma dod iespēju izsekot līdzīgu mūsu valsts attīstībai, novērtēt ekonomiskās darbības efektivitāti, bet kontu sākuma un beigu bilances sniedz priekšstatu par Latvijas nacionālās bagātības izmaiņām. Aprēķinu rezultāti apkopoti datu krājumā „Latvijas nacionālie konti 2009.gadā”.

Makroekonomiskās statistikas speciālisti, nodrošinot Regulas prasības, veica apjomīgu darbu, sagatavojot piedāvājuma-izlietojuma tabulas, kas sniedz lietotājiem informāciju par ražošanas izmaksu struktūru 2007.gadā, valsts ekonomikā saražoto preču un pakalpojumu plūsmām.

2011.gada septembrī pabeigts Eurostat „Datū saskaņošanas uzdevums”, kas attiecas uz ārējās tirdzniecības statistikas datu salīdzināšanu starp ES dalībvalstīm par 2009.gadu. Latvijas un Zviedrijas ārējās tirdzniecības statistikas eksperti izvērtēja datu nesakritības attiecībā uz tirdzniecību ar naftas produktiem starp abām valstīm.

Statistikas datu lietotāju ērtībām CSP mājaslapas publiskā datubāze papildināta ar **informāciju par eksportu un importu** sadalījumā pa valstīm par 2010.gada un 2011.gada mēnešiem, kas izteikta naturālā izteiksmē Kombinētās nomenklatūras kodu četrus zīmju līmeņi, bet informācija vērtības izteiksmē Kombinētās nomenklatūras kodu četrus zīmju līmeņi ir pieejama par datiem no 2000.gada. Datubāzēs kopš 2011.gada ir pieejami statistiskie dati, sākot no 2005.gada, par eksportu un importu Kombinētās nomenklatūras kodu 8 zīmju līmeņi vērtības un naturālā izteiksmē sadalījumā pa valstīm.

2011.gadā pieauga respondentu skaits, kas iesniedz Intrastat pārskatus elektroniskā veidā, izmantojot e-pārskats sistēmu. Ja 2011.gada janvārī tādu uzņēmumu skaits veidoja apmēram 57% no kopējā respondentu skaita, kas iesniedz Intrastat pārskatus, tad 2011.gada decembrī šis īpatsvars bija jau aptuveni 68%.

Uzņēmumu statistikas departaments

Ņemot vērā ekonomisko procesu straujās pārmaiņas pēdējos gados un nepieciešamību pēc statistiskajiem rādītājiem, kas pēc iespējas objektīvāk atspoguļotu šo pārmaiņu tendences, ir nomainīta rūpniecības produkcijas apjoma indeksa aprēķināšanas metode. Šī indeksa aprēķins ir uzsākts pēc ķēdes indeksa metodes, kurā svarus maina katru gadu, tādējādi ņemot vērā rūpniecības struktūras izmaiņas. Līdz šim aprēķinos izmantoja pastāvīgus svarus, t.i., tie tika mainīti reizi piecos gados, un rūpniecības nozaru svaru struktūra indeksa aprēķinam bija novecojusi. Pērn pārrēķināta arī iepriekšējo gadu datu rinda.

Sanāksmē datu lietotājiem (gan iekšējiem, gan ārējiem) CSP iepazīstināja ar jauno rūpniecības produkcijas indeksa aprēķināšanas metodi un kopīgi apsprieda tās lietošanu turpmāk.

Lai samazinātu respondentu noslodzi un vienlaikus nodrošinātu informāciju iekšzemes kopprodukta ātrā novērtējumam aprēķinam, tika izstrādāta apgrozījuma datu laikrindas prognozēšanas metode "Ūdens apgādes; notekūdeņu, atkritumu apsaimniekošanas un sanācijas" nozarei, izmantojot VID datus.

2011. gadā realizēts ISDAVS Uzņēmumu reģistra moduļa uzlabojumu ieviešanas projekts. Projekta rezultātā:

- uzlabota no SIA „Lursoft IT” saņemto datu apstrādes programma par LR Uzņēmumu reģistrā reģistrētiem uzņēmumiem. Programmas pilnveides rezultātā ir samazināts laiks iesniegtās informācijas apstrādei;
- automatizētas VID informācijas par uzņēmumu struktūrvienībām apstrādes nodrošināšanai ir izstrādāta jauna VID reģistrēto uzņēmumu struktūrvienību **apstrādes programma**, un tā rezultātā uzlabota apstrādāto datu kvalitāte;
- veiktas izmaiņas Uzņēmumu grupu sadaļā, lai nodrošinātu savlaicīgas un precīzas Eiropas Grupu reģistra sniegtās informācijas apstrādi un atvieglotu datu apmaiņas failu sagatavošanu;
- veikti ISDAVS funkcionalitātes uzlabojumi, kas sekmēs precīzas statistiskās informācijas nodrošināšanai nepieciešamās informācijas pieejamību Statistikas uzņēmumu reģistrā.

Sociālā statistika

Sociālās statistikas jomā pirmo reizi ir sagatavots un nosūtīts Eurostat kvalitātes ziņojums par brīvo darbvieta statistisko informāciju 2010.gadā. Vienlaikus veikti sagatavošanās darbi jaunam Eiropas iedzīvotāju drošības apsekojumam (EK Regulas projektā izvirzīto prasību apspriešana, analīze un viedokļu apmaiņa par veicamajiem pasākumiem). Tāpat **pirmo reizi** pēc padziļinātas pazīmes (lauku un pilsētu dalījumā), ir aprēķināti Mājsaimniecības budžetu apsekojuma dati par 2010.gada patēriņa grupām.

Pabeigts Darba samaksas struktūras apsekojuma, kas saskaņā ar Regulu notiek vienu reizi četros gados, datu vākšanas process, kopumā apsekojot 16,0 tūkstošus vietējās darbības vienību. Datu savākšanas un apstrādes procesā īpaša vērība bija pievērsta informācijas atbilstībai jaunajam Profesiju klasifikatoram, kas stājās spēkā no 2010.gada 1.jūnija.

Pētniecības un jauninājumu statistikas ietvaros aizvadītajā laika periodā sagatavota un nosūtīta uz Eurostat kopējai datubāzei statistiskā informācija par GBAORD Latvijā par 2010.gadu. Izstrādāti un iekšzemes datu lietotājiem (Izglītības un zinātnes ministrija, Latvijas Zinātņu akadēmija, Ekonomikas ministrija) nosūtīti zinātnes un pētniecības statistikas galvenie rādītāji par 2010.gadu. Jauninājumu jomā 2011.gadā veikts Inovāciju apsekojums, tā izlases apjoms bija 1 358 uzņēmumi, bet apsekojumā piedalījās 1 205 uzņēmumi, atbildētības līmenis sasniedza 88,7%.

Lai iegūtu detalizētu informāciju par iedzīvotāju ienākumiem, dzīves apstākļiem, un materiālo nodrošinātību, 2011.gadā ir veikts EU-SILC apsekojums. Pirmoreiz šajā apsekojumā izmantota administratīvo datu avotu informācija no valsts informācijas sistēmām par ienākumu komponentiem, atbrīvojot no šo jautājumu uzdošanas respondentus.

Lauksaimniecības un vides statistika

2011.gadā tika pilnveidota augkopības statistisko datu vākšanas un apkopošanas metodoloģija saskaņā ar jaunās regulas prasībām, kura nosaka izmaiņas lauksaimniecības kultūru platību uzskaitē un vidējās ražības aprēķinā. Sākot ar 2010.gadu, lauksaimniecības kultūru vidējo ražību rēķina, kopražu attiecinot pret novāktās platības vienu hektāru, kas nodrošina pilnīgu datu salīdzināmību ES dalībvalstu starpā.

Izmantojot 2010.gada lauksaimniecības skaitīšanā iegūtos rezultātus, 2011.gadā tika atjaunota Statistiskā lauku saimniecību reģistra informācija par saimniecību ekonomisko lielumu un specializāciju. Lauku saimniecību reģistra informāciju izmanto lauksaimniecības statistisko apsekojumu veikšanai.

2011.gadā turpinājās administratīvo datu avotu informācijas izmantošana lopkopības statistikā: lauksaimniecības dzīvnieku (liellopu, aitu, kazu un zirgu) skaita un kaušanas statistikai izmanto Lauksaimniecības datu centra informāciju.

2012.gadā paredzēts apsekojums par pesticīdu lietošanu lauksaimniecības kultūrām, kā arī augļu dārzu apsekojums. Lai nodrošinātu kvalitatīvu un savlaicīgu šo uzdevumu izpildi, jau 2011.gadā veikta metodoloģijas un veidlapu izstrāde. Saskaņā ar Regulas prasībām 2012.gadā paredzēts iegūt informāciju par pesticīdu lietošanu graudaugu kultūrām un rapsim, bet turpmākā periodā – pārējām kultūrām. Augļu dārzu apsekojuma ietvaros apsekos **ābeļu stādījumus**, kuru raža paredzēta tirgus vajadzībām, un iegūs informāciju par stādījumu platībām sadalījumā pa stādījumu blīvuma un vecuma klasēm, kas savukārt nodrošinās statistisko datu iegūvi par potenciālo augļu tirgu.

Izvērtējot ar vides un enerģētikas jomu saistītu attīstības jautājumu prioritāro nozīmību, Eiropas Enerģētikas tirgus uzraudzības centram (European Energy Market Observatory) sagatavota statistiskā informācija par biodeģvijas un biogāzes apriti 2009.–2010.gadā Latvijā. CSP speciālisti apkopojuši un izanalizējuši datus par siltumenerģijas ražošanu un patēriņu novadu griezumā, piedalījušies Ekonomikas ministrijas informatīvo ziņojumu izstrādāšanā.

2011.gadā dzelzceļa transporta statistikā tika veikts apsekojums par starptautiskajiem kravu pārvadājumiem un vilcienu kustību (TEN). Šo apsekojumu veic vienu reizi piecos gados, iepriekšējais notika 2005.gadā. Apsekojuma rezultātā iegūta informācija par kravu un pasažieru vilcienu kustības intensitāti pa dzelzceļa līnijām, kas ietilpst TEN tīklā, kā arī par ievesto un izvesto kravu katrā reģionā.

2011.gadā CSP nodrošināja jaunās tūrisma statistikas Regulas prasību ieviešanu: pilnveidoja apsekojuma metodoloģiju, noteica organizatoriskos procesus, izveidoja jaunu datu ievada programmu. Regula paredz noteiktu vienotu sliksni visām ES dalībvalstīm tūrisma naktsmītņu statistikas apkopošanā un datu kvalitātes kritērijus. Lai mazinātu respondentu noslodzi mājsaimniecību aptaujā par ceļojumiem, jautājumi sadalīti pa moduļiem. Noteikts, ka aptaujas biežums ir vienu reizi trijos gados. Turpmāk pēc vienotas metodoloģijas aprēķinātie dati sniegs ES salīdzināmu informāciju tūrisma statistikā.

Cenu statistika

Pērn ieviesta regula par sezonas produktu uztveršanu saskaņotajā patēriņa cenu indeksā, kā arī novērtēta regulas ieviešanas ietekme uz cenu indeksu.

Pieņemts lēmums par pakāpenisku ražotāju cenu pārskatu vākšanas nodošanu datu savākšanas un apstrādes centriem. Tas ļaus lielāku vērību veltīt indeksu aprēķiniem, bet ilgtermiņā – **saīsināt datu publicēšanas termiņu**.

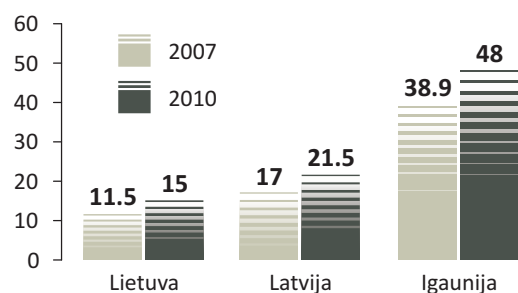
Respondentu noslodzes mazināšanai tika pārskatīts un vienkāršots 2012.gadā ražotāju cenu vākšanai lietojamo statistikas veidlapu saturs un dizains, piemēram, ieviesta unificēta veidlapa biznesa pakalpojumu cenu vākšanai, kā arī ir pārskatīta un aktualizēta būvzīmju indeksa cenu pārskata veidlapa. Lai palielinātu savāktu datu lietderību, veikti eksperimentālie aprēķini par rūpniecības ražotāju cenu un importa cenu pielietojuma iespējām būvniecības izmaksu indeksa aprēķinos.

Visa gada garumā statistikas datu lietotāji izrādīja īpašu interesi par būvniecības izmaksu indeksa aprēķināšanas metodiku un datu kvalitāti. CSP darbinieki vairākkārt tikās ar nozares un Ekonomikas ministrijas speciālistiem, lai viņus iepazīstinātu ar indeksa aprēķināšanas metodēm un datu kvalitātes prasībām. Sadarbībā ar VAS „Latvijas valsts autoceļi” ir izstrādāts ceļa jaunbūves būvniecības modelis, kas ļauj precīzāk atspoguļot būvniecības izmaksu pārmaiņas jaunas celtniecības gadījumā.

Matemātiskā nodrošinājuma jomā ar mērķi pilnveidot statistikas ražošanas metodes vai radīt jaunas veikti vairāki pētnieciskie darbi. Speciālisti pilnveidoja laicrindu kalendārās koriģēšanas un laicrindu īstermiņa prognozēšanas metodes un izstrādāja modeli IKP prognozēšanai no izlietojuma puses. Laicrindu kalendārās koriģēšanas jomā paveikta pāreja uz "Demetra+" programmatūru, kas ļauj kvalitatīvāk veikt analītisko darbu makroekonomiskajā, uzņēmumu un sociālajā statistikā, veicot datu sezonālo izlīdzināšanu. Piedaloties 2011.gada tautas skaitīšanas organizēšanā, izstrādāta metodoloģija nesaskaitīto Latvijas iedzīvotāju noteikšanai. Uzņēmumu statistikas jomā ieviesta jauna izlašu koordinācijas shēma, kas ļaus samazināt respondentu slodzi un dos iespēju uzlabot precizitāti izmaiņu statistikai, kas rēķināta starp gadiem.

Darbinieki seko jaunākajiem sasniegumiem matemātiskajā statistikā un ievieš progresīvākos risinājumus statistikas ražošanas procesā. CSP matemātiķi ir piedalījušies semināros un konferencēs ar matemātisko statistiku saistītās jomās, veikuši priekšlasījumus un apmainījušies pieredzē ar citu valstu kolēģiem par veiktajiem pētījumiem: Stokholmas Universitātes un Ūmeo Universitātes rīkotajos semināros par izlases veidošanas teoriju un metodoloģiju, konferencē Briselē, Beļģijā par tehnikas un tehnoloģijas jauninājumiem statistikas jomā, kā arī Baltijas un Ziemeļvalstu konferencē Zviedrijā par statistiskajiem apsekojumiem. Baltijas un Ziemeļvalstu konferencē Zviedrijā tika prezentēti trīs pētījumi – pētījums par Darbaspēka apsekojuma izlases dizaina analīzi, pētījums par Nodarbinātības Valsts aģentūras un Darbaspēka apsekojuma datu savienošanas rezultātiem un pētījums par izlēcēju jeb netipisku vērtību noteikšanu uzņēmumu apsekojumos. CSP matemātiskie statistiķi pērn prezentējuši savus pētījumus un praktiskā darba rezultātus arī 26.Eiropas Ekonomikas Asociācijas kongresa 65.Ekonometrijas sabiedrības Eiropas sanāsmē Oslo, Norvēģijā par matemātisko metožu lietošanu makroekonomiskajā statistikā un Baltijas valstu 15.tautas skaitīšanai veltītā seminārā par aprēķinu metodoloģiju.

Izmantotā lauksaimniecībā izmantojamā zeme vidēji vienā lauku saimniecībā Baltijas valstīs, ha

**2010.gada Lauksaimniecības
skaitīšanas rezultāti
ir apkopoti**

2010.gada Lauksaimniecības skaitīšanas rezultāti ir apkopoti

Pārskata gadā turpinājās darbs pie 2010.gada lauku saimniecību struktūras un lauksaimnieciskās ražošanas metožu apsekojumā iegūtās informācijas apkopošanas, apstrādes un analīzes, kā arī datu salīdzināšanas ar administratīvo datu avotiem un administratīvo reģistru. Uzsākts darbs pie lauksaimniecības skaitīšanas individuālo datu masīva sagatavošanas nosūtīšanai Eurostat, pievienojot arī saimniecību galvenās ražošanas vietas koordinātas. Tas ļauj datu lietotājiem veikt padziļinātu datu kartogrāfisko analīzi.

2011.gada decembrī sagatavots preses ziņojums par apsekojuma gala rezultātiem, CSP mājaslapas datubāzēs publicētas skaitīšanas rezultātu tabulas gan par valsti kopā, gan reģionu un novadu griezumā, kā arī sagatavots statistikas datu krājums „2010.gada lauksaimniecības skaitīšana Latvijā”.

Par publicētajiem rezultātiem savu viedokli sniedz Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūta pētnieks Armands Vēveris

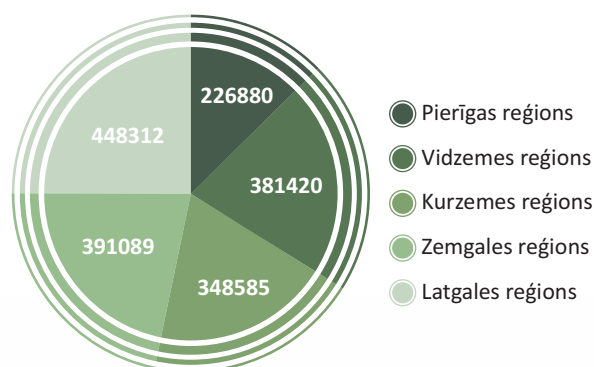
Skaitīšanā apsekoti 92,7 tūkstoši jeb 86,5% no visām 2010.gada sākumā ekonomiski aktīvajām lauku saimniecībām, kuras apsaimniekoja 98,7% lauksaimniecībā izmantojamās zemes. Rezultātā iegūta informācija par 90,5 tūkst. lauku saimniecību jeb 97,6% no apsekotajām saimniecībām.

Apsekojumā iegūtie dati ar savu daudzveidību izmantojami lauksaimniecības politikas turpmākai plānošanai un lauku attīstības novērtēšanai. Apsekojuma dati samērā aptveroši raksturo galvenos lauku saimniecību rādītājus, izņemot iegūto produkciju, tās cenas un konkrētus saimniecības ekonomiskos rādītājus, kurus likumdošana un prakse neparedz iekļaut šāda veida apsekojumos. Tomēr iegūtā izvērsta informācija ļauj veikt nozīmīgu lauksaimniecības nozares analīzi, tajā skaitā par pēdējos gados popularitāti ieguvušās bioloģiskās lauksaimniecības metodes izplatību. Latvijā pēc šīs metodes apsaimnieko 8% lauksaimniecībā izmantojamās zemes. Pozitīvi vērtējams tas, ka īsās aprites koku stādījumi tiek pieņemti jau 1 150 saimniecībās, un tas savukārt liecina par energokultūru audzēšanas un atjaunojamās enerģijas ražošanas attīstību.

Nozīmīgi, ka CSP radusi iespēju iegūt detalizētu informāciju par lauksaimniecības pamatlīdzekļiem (tehnika, ēkas), iekļaujot arī datus par to iegādes laiku. Nedaudz palielinājies jaunas tehnikas īpatsvars, kas iegādāta pirms mazāk nekā 6 gadiem, taču kopējais tehnikas daudzums ir samazinājies par 10–12%. Strauji sarukušas ir ienākumus nesošās aktivitātes ārpus lauksaimniecības. Skaitīšanas dati rāda, ka tikai 5% no lauku saimniecībām ir papildu darbības, salīdzinot ar 9% 2007.gadā un 12% 2001.gadā.

Skaitīšanas dati skaidri parāda galvenās tendences – lauksaimniecības ražošanas koncentrācija lielākās saimniecībās (tikai 1,4% no saimniecību skaita apsaimnieko 36% lauksaimniecības zemes), un saimniecību skaita, kā arī nodarbinātības līmeņa samazināšanās. Skaitīšanā apzinātas 83,4 tūkst. aktīvas lauku saimniecības, kas ir par 30 tūkstošiem (jeb 26,5%) mazāk nekā 2007.gadā un par 57 tūkstošiem (41%) mazāk nekā iepriekšējā skaitīšanā 2001.gadā – tātad 9 gadu laikā saimniecību skaits samazinājies gandrīz divkārt!

Lauksaimniecībā izmantojamās zemes platības statistiskajos reģionos (ha)

Līdzīgi arī nodarbināto skaits pilna laika vienībās šajā periodā samazinājies par 40% (no 141,2 tūkst. līdz 85,9 tūkst.). Lauku politikai ļoti nozīmīga ir informācija par nodarbinātības līmeni un struktūru lauku saimniecībās, par lauksaimniecībā strādājošo izglītības līmeni. Lauksaimniecībā strauji samazinās nodarbināto skaits – par 20% trīs gadu laikā kopš 2007.gada. 2010.gadā pastāvīgi bija nodarbināti 181 tūkst. cilvēku, no kuriem tikai 30 tūkst. jeb 16,5% strādāja pilnu darba dienu, turklāt vairāk nekā 60% saimniecību vadītāju nebija lauksaimnieciskās izglītības. Šāda situācija rada vajadzību attiecīgai politikiskajai rīcībai, lai novērstu vai vismaz samazinātu tā rezultātā izsuktās nelabvēlīgās sociāli ekonomiskās sekas – lauku apdzīvotības samazināšanos, iedzīvotāju izceļošanu no lauku reģioniem un kopumā no Latvijas, nelabvēlīgo demogrāfisko situāciju, darbavietu trūkumu laukos, kas rada nelabvēlīgu sociālo vidi u.c.

Skaitīšanas rezultāti ietver izsmeļošus datus novadu līmenī, kas dod nozīmīgu informatīvo materiālu arī reģionālās politikas plānošanai, un norāda uz būtiskām teritoriālajām atšķirībām. Piemēram, vidējā izmantotās lauksaimniecībā izmantojamās zemes platība novados svārstās no 5 līdz 55 ha, savukārt vidējā platība Latgales reģionā (14 ha) ir par trešdaļu mazāka nekā vidēji Latvijā (21,5 ha). Detalizētākai analīzei un politikas izstrādei būtu nepieciešama informācija pagastu līmenī, tomēr oficiālajās publikācijās, atšķirībā no 2001.gada skaitīšanas, dati pieejami tikai novadu līmenī.

Iegūtie dati liecina, ka pieaug lauku saimniecību specializācija divās galvenajās nozarēs – laukkopībā un piena lopkopībā, samazinoties jauktās specializācijas, kā arī ilggadīgo kultūru audzēšanas saimniecībām. Kopš 2007.gada vien laukkopības saimniecību īpatsvars audzis no 33% līdz 45% no kopējā saimniecību skaitā, bet piena lopkopības – no 16% līdz 21%. Tas, no vienas puses, var samazināt saimniecību izmaksas, taču ir saistīts ar palielinātu risku, ja vienīgajā attīstītajā nozarē notiek straujas izmaiņas tirgū (līdzīgi kā 2009.gadā).

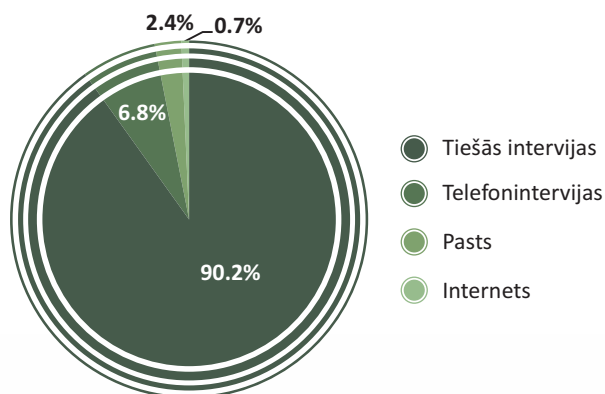
Joprojām vairāk nekā puse saimniecību neražo produkciju pārdošanai, turklāt šādu saimniecību īpatsvars kopš 2007.gada ir pat palielinājies no 55,2% līdz 56,5%. Tas nozīmē, ka ir jāsekmē mazo saimniecību iesaistīšanās tirgū.

Atsevišķos gadījumos varētu vēlēties detalizētāku informāciju (piemēram, citas ienākumu nesošās aktivitātes ir tikai nosauktas, neminot īpatsvaru katrai no tām u.c.), tomēr, ņemot vērā skaitīšanas ļoti ierobežoto budžetu, jāatzīmē, ka paveikts analīzei un lēmumu pieņemšanai vērtīgs darba apjoms.

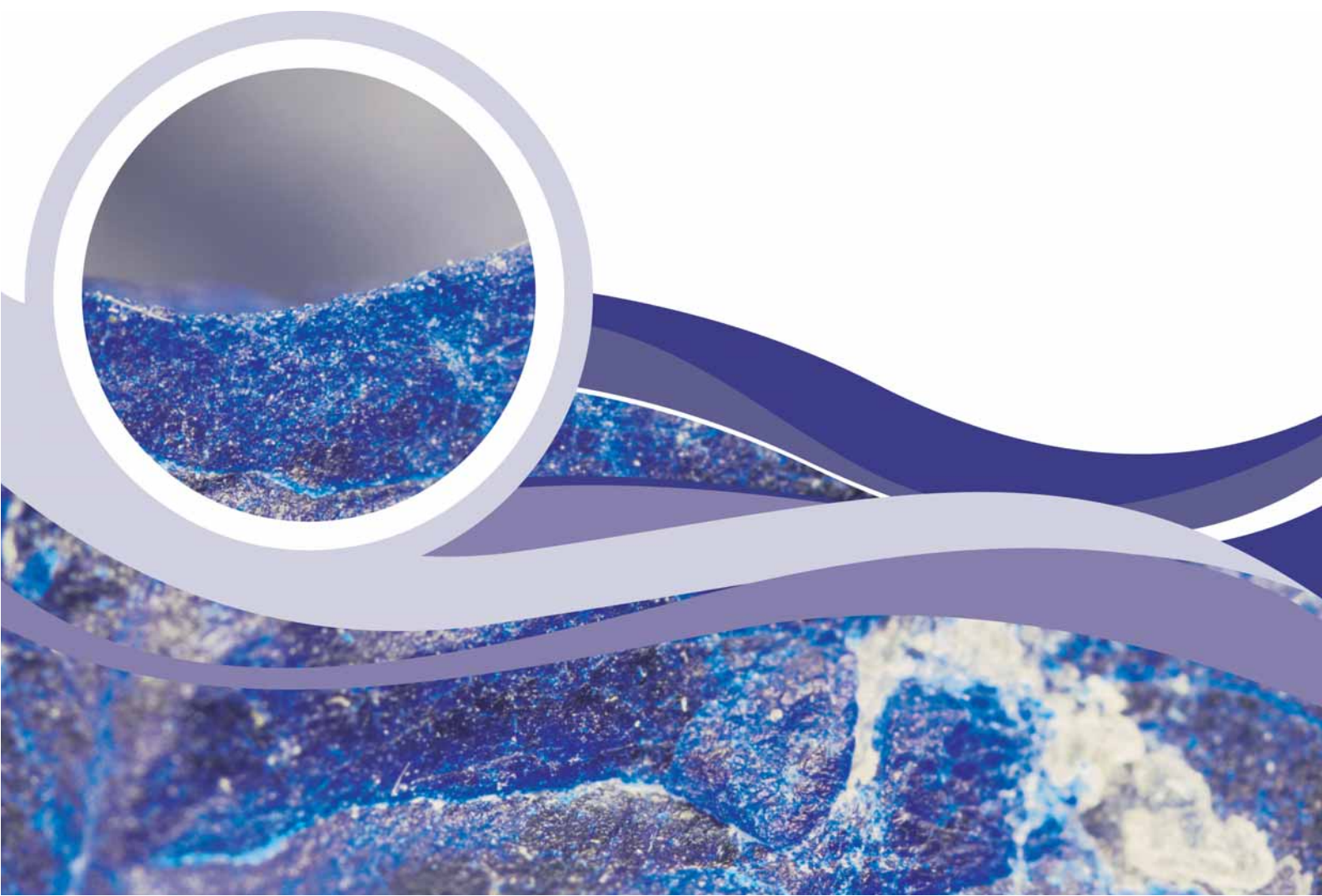
Kā viens no trūkumiem jāatzīmē fakts, ka 2010.gada lauksaimniecības skaitīšanā aptaujātas tikai tās lauku saimniecības, kas atbilda Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1166/2008 minimālajām prasībām. Lauksaimniecības skaitīšanā iekļautas lauku saimniecības, kurām lauksaimniecībā izmantojamā zeme bija virs 1 ha vai standarta izlaide lielāka par 70 eiro neatkarīgi no platības. Kopumā netika iekļautas skaitīšanā 7,3% no Statistiskā lauku saimniecību reģistra lauku saimniecībām, un netika iegūti precīzi dati par kopējo aktīvo lauku saimniecību skaitu valstī. Lai arī finansējuma samazinājuma apstākļos ir saprotams, ka no vismazākajām saimniecībām iegūt visu skaitīšanā paredzēto informāciju ir pārāk dārgi, tomēr būtu lietderīgi vismaz apzināt, vai minētā saimniecība ir ekonomiski aktīva, kā arī, vai tā nodarbojas ar lauksaimniecisko ražošanu, lai iegūtu salīdzināmus datus ar iepriekšējiem periodiem.

Lai varētu veikt kvalitatīvus ekonomiskos pētījumus, skaitīšanas dati būtu jāanalizē detalizētākos griezumos, piemēram, nodrošinājums ar tehniku un ēkām dalījumā ne tikai pa reģioniem un novadiem, bet arī pa saimniecību lieluma grupām, specializācijas veidiem u.c. Līdz ar to pieejamos dalījumus ieteicams paplašināt, kā arī nodrošināt iespēju pēc iepriekšēja pieprasījuma nepieciešamos datus saņemt dažādos griezumos.

Saimniecību apsekojumos izmantotās datu vākšanas metodes

2011.gada Tautas skaitīšana Latvijā ir veikta

2011.gada Tautas skaitīšana Latvijā ir veikta

2011.gada ledzīvotāju un mājokļu skaitīšanu Latvijā veica pirmo reizi pēc valsts iestāšanās ES un darbaspēka brīvas kustības ierobežojumu pakāpeniskas atcelšanas. Tautas skaitīšana Latvijā veikta ANO noteiktajā vispārīgās pasaules valstu iedzīvotāju skaitīšanas termiņā un organizēta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2008.gada 9.jūlija regulu par iedzīvotāju un mājokļu skaitīšanu un Tautas skaitīšanas likumu.

CSP uzdevums bija Latvijas iedzīvotāju un mājokļu skaitīšanu veikt kvalitatīvi, noteiktajos termiņos un ievērojot normatīvo dokumentu nosacījumus.

Visapjomīgākais darbs ir datu vākšana, tāpēc tautas skaitīšanas sagatavošanās posmā lielākā uzmanība tika pievērsta šī procesa pilnveidojumiem. Lai noteiktu intervētājiem maksimāli izlīdzinātas darba slodzes, kā arī kvalitatīvāk un ātrāk sagatavotos kārtējai tautas skaitīšanai un regulāri kontrolētu tās gaitu, tika izstrādāta un ieviesta automatizētā tautas skaitīšanas iecirkņu plānošanas sistēma.

IT attīstība un interneta pielietojuma popularitātes pieaugums iedzīvotāju vidū rosināja CSP Tautas skaitīšanas nodrošināšanai īstenot vairākus jaunus, mūsdienīgus IT risinājumus. Latvija bija viena no tām valstīm, kas tautas skaitīšanai tiešajās intervijās izmantoja speciāli šim mērķim aprīkotas klēpj datorus. Tautas skaitīšanas datorizēto interviju veikšanai CSP statistisko datu apstrādes sistēma tika papildināta ar moduli (ISDAVS CASIS), līdz ar to nodrošinot operatīvāku un pārskatāmāku tautas skaitīšanas datu vākšanas procesu. Sistēmas ietvaros izstrādāti divi elektroniskās anketas varianti – viens aizpildīšanai internetā, kur anketas aizpildīja paši iedzīvotāji, bet otrs anketas variants izstrādāts, lai datorizētās intervijas varētu veikt tautas skaitītāji. Aizpildot anketas, jautājumi tika sakārtoti loģiskā secībā, atkarībā no iepriekš sniegtajām atbildēm. Paraleli informācijas ievadei anketās veikta datu pārbaude ar mērķi novērst kļūdainas vai savstarpēji nelogiskas atbildes uz anketā uzdotajiem jautājumiem.

Ar neparedzēti lielu atsaucību iedzīvotāji novērtēja iespēju saskaitīties interneta vidē, to izmantoja 30% no kopējā respondentu skaita. Lai aizpildītu anketu, iedzīvotāji varēja izmantot drošu elektronisko parakstu vai interneta banku identifikatorus. Iedzīvotāji, kuriem dzīves vai darba vietā nebija pieejams internets, varēja aizpildīt anketas, izmantojot pieslēgumu bibliotēkās. Šim nolūkam CSP organizēja bibliotēku darbinieku apmācību par tautas skaitīšanu un sagatavoja informatīvu bukletu, kā aizpildīt tautas skaitīšanas anketas internetā.

Lai nodrošinātos pret neatļautu piekļuvi personu informācijai, visas informācijas uzglabāšanu, kā arī datu pārsūtīšanu organizēja šifrētā veidā. Pēc anketu ievades, izmantojot bezvadu interneta sakaru tīklu, tautas skaitītāji regulāri nosūtīja visus savāktos datus uz CSP centrālo statistikas datu apstrādes sistēmu, šim nolūkam izmantojot arī valsts bibliotēku bezmaksas interneta tīkla iespējas.

Veicinot 2011.gada tautas skaitīšanas atpazīstamību un iedzīvotāju informētību par tās norisi, tika izstrādāts logo, sagatavotas un izvietotas audio, video, vides un preses reklāmas, izveidota mājas lapa www.tautasskaitisana.lv un tautas skaitīšanas profili sociālajos tīklos, kā arī nodrošinātas dažādas sabiedrisko attiecību aktivitātes.

Lai sekmētu plašāku iedzīvotāju ieinteresētību un līdzdalību Tautas skaitīšanas veiksmīgā norisē, iedzīvotājiem bija iespēja noskaidrot atbildes uz dažādiem ar tautas skaitīšanu saistītiem jautājumiem, zvanot pa bezmaksas informatīvo tālruni 80000777 un rakstot uz e-pastu tautasskaitisana@csb.gov.lv. Skaitīšanas laikā apkalpoti gandrīz **22 tūkstoši ienākošo zvanu**. Interneta vietni www.tautasskaitisana.lv, kurā iedzīvotājiem bija pieejami anketu aizpildīšanas norādījumi, apmeklēja **1,1 milj. reižu**. Aktualitātes par tautas skaitīšanu publicēja arī CSP mājaslapā www.csb.gov.lv.

2011.gada tautas skaitīšanas sagatavošanas posmā, risinot gan metodoloģiskos, gan organizatoriskos jautājumus, CSP sadarbojās ar ministrijām, valsts iestādēm, pašvaldībām, zinātniskajām iestādēm, kā arī lielākajām Latvijas augstskolām. Daudzi Latvijas uzņēmumi, organizācijas un pašvaldības atsaucās aicinājumam būt sociāli atbildīgiem un iesaistīties kustībā „Es piedalos tautas skaitīšanā”. Šīs kustības ideja bija informēt sava uzņēmuma darbiniekus un organizācijas biedrus par tautas skaitīšanu, tās nozīmi un norisi, aicinot aizpildīt tautas skaitīšanas anketas internetā.

Plašāk nekā iepriekš tautas skaitīšanas procesā izmantoti valsts administratīvie dati. Lai iegūtu tautas skaitīšanai nepieciešamo informāciju, atsevišķas vienošanās noslēdza ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldi, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūru, Veselības norēķinu centru, kā arī papildināja CSP vienošanos ar Valsts zemes dienestu. Papildu informācijas apmaiņa bija noorganizēta arī ar Nodarbinātības valsts aģentūru, Izglītības un zinātnes ministriju, vidējās profesionālās un augstākās izglītības iestādēm.

Tautas skaitīšanas tiešās intervijas veiktas no 2011.gada 17.marta līdz 31.maijam, kad tautas skaitīšanas programmā iekļautās informācijas iegūšanu par Latvijas iedzīvotājiem un mājokļiem, darbā izmantojot klēpj datorus, veica **1960 tautas skaitītāji**.

Visiem, kas bija iesaistīti tautas skaitīšanas darbos, šis periods bija ļoti noslogots, tāpēc jo lielāks prieks ir par to, ka arī šajā saspringtajā laikā Gulbenes novada tautas skaitīšanā iesaistītie darbinieki savu skatījumu un arī skaitītāja ikdienas notikumus ir apkopojuši tautas skaitītāja dienasgrāmatā „31 izcilu personību brīnišķīgas enerģijas, vareni stari, neskaitāmi atklājumi, kas piedzīvoti 76 dienās, 1824 stundās”, bet Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tautas skaitīšanas reģionālā vadīšanas un koordinēšanas centra tautas skaitīšanā iesaistītie darbinieki ir izveidojuši savdabīgu karogu. Tas viss ir vēl jo vairāk nozīmīgi, jo visticamāk, ka tautas skaitīšana tādā tradicionālā izpratnē, kā mēs visi esam pieraduši, ka skaitītāji iet un intervē iedzīvotājus, pēc desmit gadiem vairāk nebūs.

Ieskatš 2000.gada tautas skaitīšanas procesā...

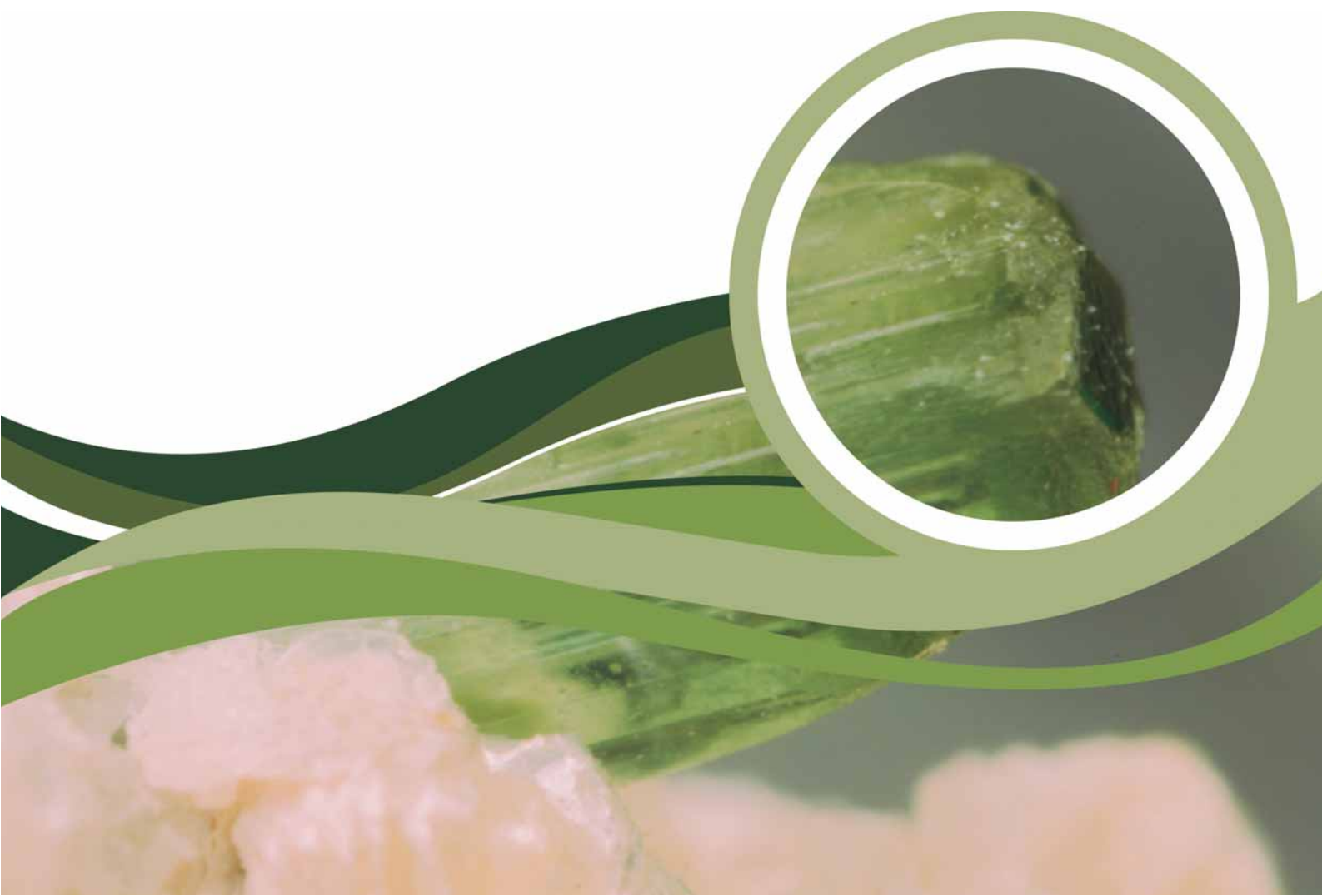
... darba uzdevumi skaitītājiem tika sagatavoti manuāli, pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes iedzīvotāju reģistru informācijas...

*... tika iespiesti 4 miljoni Tautas skaitīšanas Mājsaimniecības lapu un Personas lapu. Skaitīšanas darbus veica **4466 skaitītāji**. Lai pēc tam aizpildītās veidlapas varētu sekmīgi skenēt, tautas skaitītājiem strikti bija noteikts veidlapās burtus un ciparus aizpildīt pēc noteikta parauga...*

... datu apstrādē tika izmantota tā laika progresīvākā tehnoloģija – papīra formāta anketu skenēšana, datorizēta kontrole un kopsavilkuma tabulu veidošana. Tika iegādātas skaitīšanas lapu skenēšanas iekārtas, datortehnika, kā arī modernizēts arhīvs skaitīšanas dokumentācijas pieņemšanai un glabāšanai. Finansiālu atbalstu tautas skaitīšanas tehniskās bāzes izveidošanā sniedza Zviedrijas Ārlietu ministrija un Somijas statistikas resors...

*... iedzīvotāju ērtībām CSP nodrošināja un finansēja bezmaksas tālruni 8005008, pa kuru sniegtas atbildes uz **1930 ienākošajiem zvaniem**.*

Redzeslokā – pašvaldības

Veicam pašvaldību pašvērtējumu apsekojumu

2011. gadā notika jau sestā pēc kārtas, bet otrā pēc administratīvi teritoriālās reformas pabeigšanas, Latvijas visu pašvaldību vadītāju aptauja. Pašvaldību vadītāji aptaujās sniedza savu vērtējumu par teritoriālo reformu, par nodarbinātību, finansiālo nodrošinājumu un ekonomisko attīstību. Apsekojumā katru gadu tiek izcelta kāda īpaša, tajā laikā svarīga un sabiedrību interesējoša problēma, par kuru tiek uzdoti detalizētāki jautājumi. 2011.gadā detalizētāk ir pētītas pašvaldību un to teritoriālo pārvalžu iespējas nodrošināt publiskos pakalpojumus iedzīvotājiem.

Visas institūcijas, arī pašvaldības, nodibina tādēļ, lai tās izpildītu noteiktus pienākumus jeb funkcijas. Pašvaldību pienākumos ietilpst iedzīvotāju nodrošināšana ar izglītības, veselības aizsardzības, kultūras, komunālajiem un transporta pakalpojumiem, drošības, sociālās palīdzības u.c.publiskajiem pakalpojumiem. Cik lielas tad ir šādu pakalpojumu iespējas pašvaldību vadītāju vērtējumā? **Pašvērtējumi galvenokārt ir pozitīvi.** Tomēr par šo pakalpojumu pieejamību ļoti atšķirīgi vērtējumi ir gan iedzīvotāju pamatgrupās un teritorijās, gan arī pakalpojumu grupās. Kā jau varēja domāt, vislielāko pakalpojumu apjomu saņem pilsētu iedzīvotāji. Lauku iedzīvotāji dažādus pakalpojumus saņem par 19 procentpunktiem mazāk. Turklāt pilsētnieki, izrādās, ir lielāki ieguvēji gan deviņās republikas, gan novadu pilsētu pašvaldībās. Tā, vērtējumos par pakalpojumiem pilsētu iedzīvotājiem ir ievērojams atbilžu „lielas iespējas” pārsvars pār atbildēm „mazas iespējas” – lielpilsētās +89 procentpunkti un novados +34. Savukārt pakalpojumu iespējas lauku iedzīvotājiem lielpilsētu pašvaldību vadītāji vērtē pat kā negatīvas (-22), arī novadu pašvaldību vadītāju vērtējums ir tikai +19. Tātad iespējas nodrošināt pakalpojumus lauku iedzīvotājiem ir samērā mazas visā valstī.

Analoģiski kontrasti iespējās apkalpot pilsētniekus un lauciniekus vērojami praktiski visos reģionos, pat ekonomiski un sociāli vislabākā stāvoklī esošajā Rīgas reģionā, bet it īpaši Kurzemes reģionā. Relatīvi vissliktākā stāvoklī pašvaldību pakalpojumu saņemšanā novados ir Latgales lauku iedzīvotāji (saldo +10). Jo tālāk no centriem, jo stāvoklis ir sliktāks. Vienlaikus pārsteidz, ka iespējas dažādu pakalpojumu nodrošināšanā pilsētniekiem Latgales novados tiek vērtētas pat augstāk nekā iespējas Zemgales un Vidzemes reģionā.

Pa pakalpojumu grupām visaugstākie pozitīvie vērtējumi ir izglītībai, kultūrai, sportam, bet negatīvi (lauku teritorijām) – par transporta pakalpojumiem, veselības aizsardzību, sabiedrisko kārtību. Pārsteigums aptaujā ir tas, ka juridiskie pakalpojumi, kas prasa vismazāk investīciju, tiek nodrošināti tikai nedaudzās pašvaldībās.

Kas pašvaldībām traucē izpildīt savus pienākumus? Apkopojot atbildes, pirmajā vietā jau kopš 2007.gada aptaujas izvirzās birokrātija. 2011. gada aptaujā birokrātiju kā traucējošu faktoru atzīmēja 77% pašvaldību vadītāju, bet 24% to vērtēja pat kā ļoti traucējošu. Gandrīz tikpat daudz pašvaldību atzīmēja finanšu trūkumu pašvaldībā (77%) un sliktus ceļus (72%), jau mazāk – nepilnības normatīvajos aktos (66%). Citi faktori (no pavisam 17) tika atzīmēti ievērojami retāk.

Apkopojot 2011. gada aptaujas datus, liela vērtība pievērsta reģionālam skatījumam. Saņemtās vietējo pašvaldību vadītāju atbildes uz vairāku no anketas jautājumiem tikai daļēji apstiprināja plašsaziņas līdzekļos jau par aksiomu kļuvušo atziņu, ka Rīga atrodas augšā, bet Latgale – apakšā. Protams, Latgalei ir specifiskas grūtības, un tās atspoguļojās arī aptaujā – sliktāki ceļi, tālāk no Latvijas galvaspilsētas, arī reģiona centri ne pārāk viegli sasniedzami u.c. Visbūtiskāk atšķīrās atbilžu sadalījums jautājumā „Cik nozīmīga problēma pašvaldībai ir bezdarbs?” Latgalē šo kā problēmu atzina visi pašvaldību vadītāji, par ļoti nozīmīgu – 90% vadītāju (citos reģionos ne vairāk par 68%), bet par samērā nozīmīgu vēl 10%.

Aptaujas rezultāti apkopoti tematiskā grāmatā „Latvijas vietējo pašvaldību darbība to vadītāju vērtējumā”.

Grāmatas autori vēl izturību tajā aprakstīto grūtību pārvarēšanai Latgalē, Kurzemē, Zemgalē, Vidzemē. Citu reģionu iedzīvotājiem Rīga lai ir kā paraugs un ekskursiju mērķis, bet ne iecerētā nākamā dzīvesvieta. Rīgā nav Latgales zilo ezeru, nav Gaujas līču un Amatas krāču, nav Abavas un Ventas rumbas, nav Zemgales plašumu. Rīdziniekiem ir žēl, ka šīs skaistās vietas ir tik tālu.

Kopīgi meklējam risinājumus pašvaldībām nepieciešamo statistisko rādītāju nodrošināšanai

2011.gadā aktualizējās jautājums par statistiskās informācijas nacionālajām vajadzībām apjomu un detalizācijas līmeni. Aktīvas diskusijas uzsāka pašvaldības, jo mērķtiecīgai pašvaldības rīcības un investīciju piesaistes plānošanai attīstības programmas sagatavošanas ietvaros, ir nepieciešami konkrētās teritorijas tautsaimniecību, vidi, demogrāfiju, iedzīvotāju sociālo stāvokli raksturojošie statistikas dati. Taču pēc administratīvi teritoriālās reformas realizēšanas statistikas dati pieejami galvenokārt republikas pilsētu un novadu griezumā, bet vairs nav pieejama statistika pa novadu pilsētām un novadu pagastiem. Tāpat līdz reformas pabeigšanai eksistēja statistikas dati arī par 26 administratīvajiem rajoniem. Tagad šī informācija pieejama tikai pa sešiem statistiskajiem reģioniem – Rīga, Pierīga, Vidzeme, Kurzeme, Zemgale, Latgale. Turklāt atsevišķu novadu iedzīvotāju skaits ir pielīdzināms republikas pilsētām, taču statistiskās informācijas pieejamība pa republikas pilsētām ir plašāka nekā pa novadiem.

Vienlaikus normatīvajos aktos noteiktās prasības visām pašvaldībām ir identiskas, neatkarīgi no iedzīvotāju skaita. Tas nozīmē, ka visām pašvaldībām nevis tikai republikas pilsētām ir nepieciešami pilnvērtīgi statistikas dati. To neesamība negatīvi ietekmē pašvaldību iespējas veikt kvalitatīvu esošās sociālekonomiskās situācijas novērtēšanu un apzināšanu un līdz ar to arī izstrādāt ekonomiski pamatotus dokumentus esošajiem un nākamajiem pašvaldību plānošanas periodiem.

Aprakstīto problēmu izpētei un risinājumu rašanai pēc Ministru kabineta uzdevuma tika izveidota darba grupa informatīvā ziņojuma „Par pašvaldību interesējošiem rādītājiem, to iegūšanas iespējām un nepieciešamo finansējumu” izstrādei, kurā iekļauti pārstāvji no CSP, Latvijas Pašvaldību savienības, Latvijas Lielo pilsētu asociācijas, Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas, Valsts reģionālās attīstības aģentūras un pašvaldībām, kuras ir iesniegušas priekšlikumus statistikas pieejamības pilnveidošanai.

Pēdējo gadu budžeta samazinājuma apstākļos valsts iestādes Latvijā, arī CSP, kā prioritātes izpilda noteiktās ES prasības, līdz ar to vietējā lietotāja vajadzībām tiek pievērsta arvien mazāka uzmanība. Ministru kabineta uzdevumā CSP izveidotā darba grupa vispusīgi izanalizēja situāciju, ņemot vērā gan VSIP ikgadējās izstrādes gaitā saņemtos priekšlikumus, gan arī darba grupas ietvaros veiktās visu pašvaldību aptaujas rezultātus. Analīze rāda, ka statistiskās informācijas apjoms detalizācijā pa zemākā līmeņa administratīvajām teritorijām ir samazinājies par 31 ierakstu, un tas visvairāk vērojams tautsaimniecību raksturojošos statistikas rādītājos, iedzīvotāju sociālo stāvokli un demogrāfiju raksturojošajos statistikas datos.

Darba grupa kopumā izvērtēja 60 statistisko rādītāju pieprasījuma priekšlikumus. Izvērtējot pašreiz CSP un administratīvajos reģistros pieejamo informāciju, ir rasts risinājums 32 statistiskos rādītājus pieprasītajā detalizācijā nodrošināt bez papildu izmaksām, un tie ir iekļauti VSIP 2012. gadam. Taču tādu pašvaldībām svarīgu un plānošanai nepieciešamu rādītāju kā reģionālais iekšzemes kopprodukts un pievienotā vērtība, iedzīvotāju migrācija, skaits un dabiskās kustības rādītāji, rūpniecības, būvniecības, tirdzniecības un pakalpojumu gada strukturālie rādītāji, vidējais darbinieku skaits un nefinanšu investīcijas sagatavošanai ir nepieciešams papildu finansējums. Plānojot katra nākamā gada valsts budžetu, sākot ar 2013. gadu, Ministru kabinets par datu sagatavošanu atbildīgajām institūcijām ir uzdevis veikt pieprasījumus par papildu finansējuma nodrošināšanu pašvaldībām nepieciešamo papildu statistisko rādītāju iegūšanai. Pēc papildu finansējuma piešķiršanas pašvaldībām nepieciešamie statistiskie rādītāji tiks iekļauti VSIP. 21 priekšlikumā iekļauto rādītāju sagatavošana sīkāka teritoriālā detalizācijā, balstoties uz nepieciešamo ieguldījumu – rezultātu analīzi, statistisko konfidencialitāti vai citiem pamatotiem apsvērumiem (piemēram, līdzīgs rādītājs pieejams reģistros) –, tika atlikta.

Darba grupas informatīvajā ziņojumā uzsvērtā nepieciešamība uzlabot datu kvalitāti un atbilstību valsts reģistros, pēc iespējas iekļaujot tajos papildu rādītājus, saskaņojot to iegūšanas metodoloģiju, lai informāciju varētu izmantot dažādi lietotāji dažādiem mērķiem.

Vairāk informācijas: <http://www.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40219151&mode=mkk&date=2011-09-05>

Skaidrojams statistikas iegūšanas metodiku un datu pielietojuma iespējas

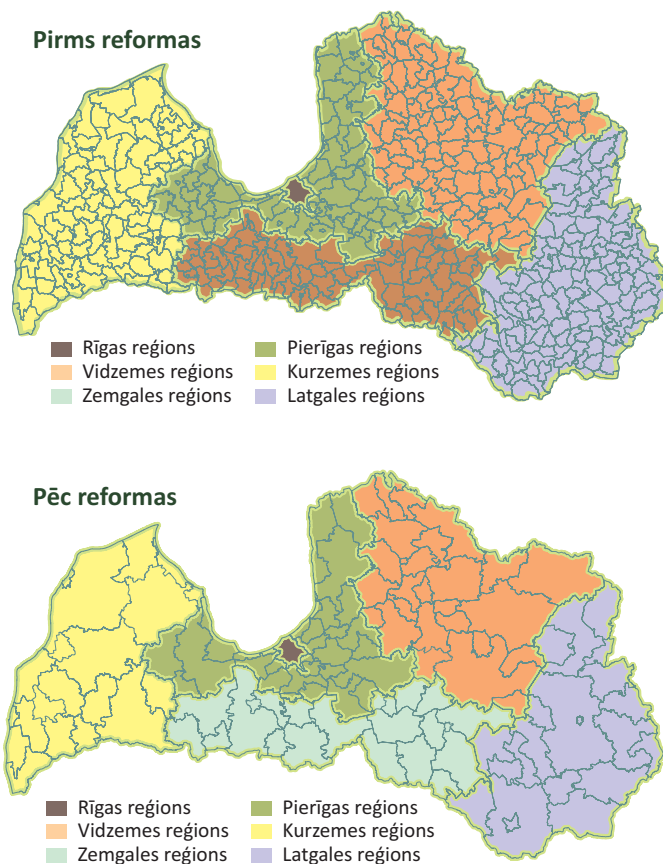
CSP piedalījās Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas apmācību semināros pašvaldību plānošanas un attīstības nodaļu vadītājiem un citiem speciālistiem visos Latvijas reģionos „Teritoriju attīstības uzraudzības un novērtēšanas metodes”.

Semināra dalībnieki iepazinās ar statistiskās informācijas izmantošanas iespējām teritorijas attīstības uzraudzības un novērtēšanas veikšanā, kā arī statistisko rādītāju iegūšanas un aprēķināšanas īpatnībām.

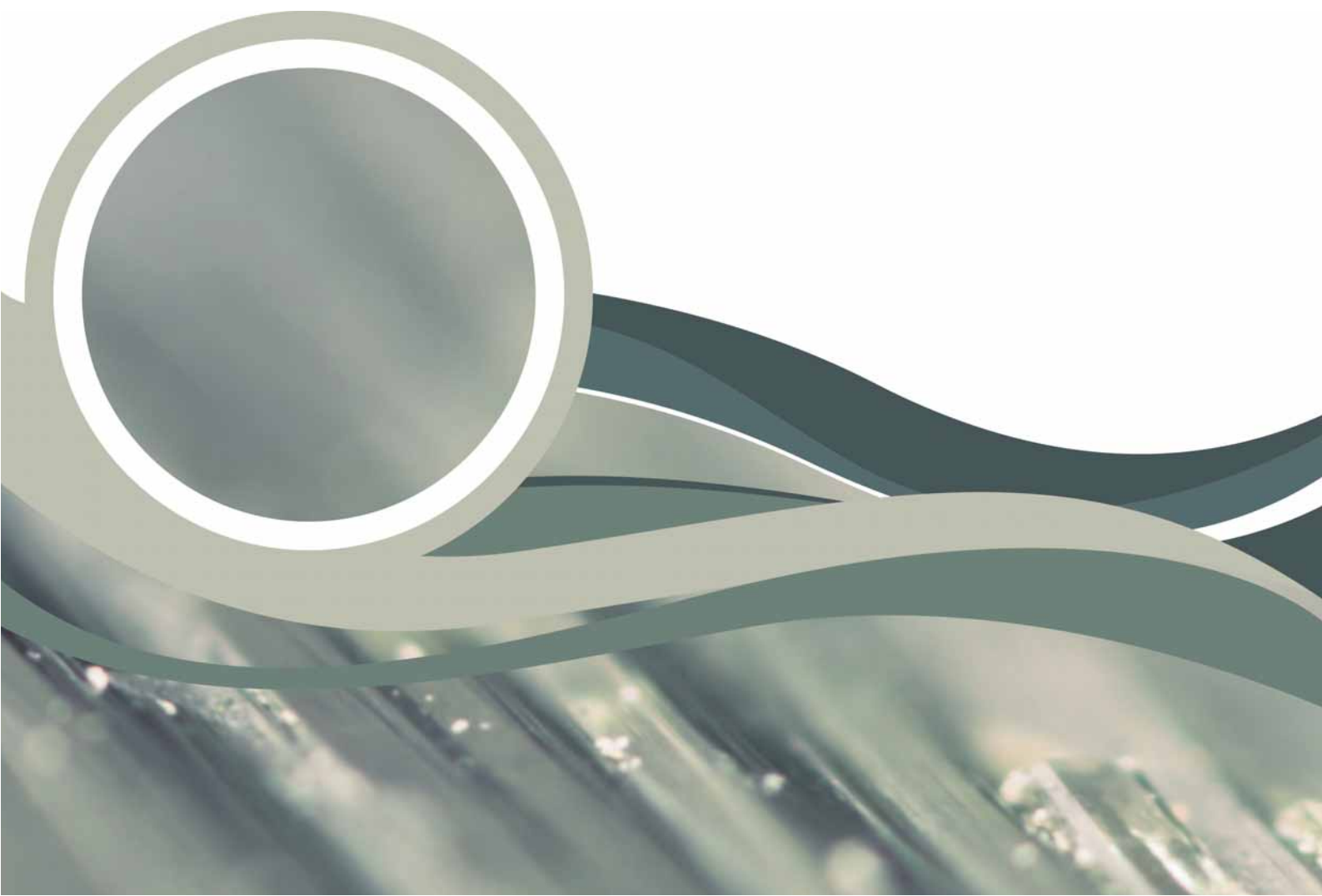
Dalībniekiem tika demonstrēta CSP interneta datubāze, izklāstīti datu meklēšanas un atlases paņēmieni, kā arī sniegtas norādes par attīstības plānos iekļaujamo rādītāju iegūšanu.

Stāstot par statistisko datu izmantošanu, liela uzmanība bija pievērsta **metodoloģiskajai informācijai**. Tā nodrošina rādītāju pareizu interpretāciju. Īpaši svarīgi tas ir teritoriālajā statistikā, jo statistiskie dati galvenokārt tiek apkopoti, lai iegūtu ticamus rādītājus valsts līmenī. Pārrunājot ar dalībniekiem semināru noderīgumu, viņi atzina, ka līdzšinējā praksē diemžēl nav pievērsuši uzmanību statistikas iegūšanas metodoloģijai un nav vērtējuši tās nozīmi rādītāju interpretācijā. Attiecīgie metodoloģiskie aspekti, tādi kā datu reģionalizācija un biroja atrašanās vieta, gandrīz vienmēr ir palikuši nepamanīti.

Latvijas administratīvi teritoriālā karte

**„Statistika spēj pierādīt visu,
pat patiesību!” Intervija ar
Oļģertu Krastiņu**

2011. gadā akadēmiķis Oļģerts Krastiņš – **statistiķis, pedagogs, zinātnieks, daudzu mācību grāmatu autors, mākslinieks** atzīmēja 80 gadu jubileju. Profesora Oļģerta Krastiņa zinātniskie pētījumi saistīti ar Latvijas iedzīvotāju dzīves apstākļiem un dzīves līmeni, kā arī ar lauksaimniecību. Kopējais rakstu skaits pārsniedz 800, no tiem 380 ir zinātniskie raksti, 45 – mācību grāmatas un mācību līdzekļi. Par ilggadēju un nevainojamu darbu Latvijas statistikā, kā arī devumu jauno speciālistu sagatavošanā akadēmiķim Oļģertam Krastiņam tika pasniegts LR Izglītības un zinātnes ministrijas Atzinības raksts.

Kā Jūs kļuvāt par statistiķi?

Vispirms kļuva par ekonomistu. Kad bija jāiegūst vidējā izglītība, to varēju darīt tikai tehnikumā, kur maksāja stipendiju. Vienīgā apgādniece – māte strādāja kolhozā, kur par izstrādes dienām nemaksāja neko. Un vienīgais tehnikums no dzīves vietas aizsniedzamā attālumā bija Valmieras Ekonomikas tehnikums. Arī, iestājoties augstskolā, varēju izvēlēties vienīgi turpināt iesākto. Tātad izvēlējos pēc tolaik populārās doktrīnas: „**Brīvība ir apzināta nepieciešamība**”. Nopietnāk ar statistiku iepazīnos, kad kļuva Limbažu rajona valsts statistikas inspektors un vajadzēja noorganizēt un vadīt 1959. gada tautas skaitīšanu šajā rajonā. Iepatikās! Vēl vairāk iepatikās rakstīt statistikas datu komentārus rajona un dažreiz arī republikas avīzēs. Tas bija ceļš uz zinātni. Kad 1960. gadā iestājos aspirantūrā (tagad teiktu - doktorantūrā), statistiku izvēlējos bez šaubīšanās. Statistika, plašāk – analītiskā ekonomika, man šķita daudz tuvāka eksaktajām zinātnēm nekā komercekonomika, kura varbūt ir tuvāka mākslai, bet varbūt kaut kas pavisam unikāls.

Kuri no veiktajiem pētījumiem ir vairāk saglabājušies atmiņā ?

No padomju laikā veiktajiem - „Regresijas un korelācijas analīzes rezultātu praktiskā interpretācija un pielietošanas iespējas statistikā”. Kad ar pirmajiem rezultātiem iepazīnās tā laika CSP priekšnieks E. Āboliņš, viņš nodibināja atsevišķu nodaļu CSP sastāvā darba praktiskai īstenošanai. Vissekmīgāk šīs metodes varēja pielietot lauksaimniecības statistikā: minētā nodaļa ik gadus izdeva sešus biļetenus vismaz 10 gadu ilgā periodā.

Neatkarīgās Latvijas pirmajā desmitgadē kā interesantākos pētījumus varētu atzīmēt pētījumus sociālajā statistikā, bet otrajā desmitgadē – teritoriālajā statistikā. Kopā ar prof. E. Vanagu tika **izstrādāta metodika teritoriju attīstības indeksu aprēķināšanai**, kuru lieto joprojām.

Ko varat pastāstīt par pasniedzēja darbību?

Pamatdarbs visus gadus ir bijis zinātniskajā institūcijā, visilgāk – Latvijas Statistikas institūtā. Latvijas Universitātē pusslodzē sāku strādāt tikai pēc otrās disertācijas (mūsdienu terminos – habilitētā doktora) aizstāvēšanas 1972.gadā. Tomēr, šķiet, tieši šis darbs ir devis vispaliekošākos rezultātus. 1978.gadā izdotā mācību grāmata ir piedzīvojusi vēl trīs pārstrādātus un papildinātus izdevumus, no kuriem pēdējais, cik man zināms, joprojām lieto vairākās Latvijas augstskolās. Zinātniskajām monogrāfijām tik ilgs mūžs netika lemts.

Pirmie divi mācību grāmatas izdevumi iznāca ar virsrakstu „Varbūtību teorija un matemātiskā statistika”. Statistika pēc tā laika oficiālās programmas bija jāmāca kā sabiedriska un līdz ar to partijiska zinātne. Tomēr ne tikai ārzemēs, bet arī Padomju Savienībā bija zinātnieki, kuri statistiku uzskatīja par metodisku, objektīvu un bezpartijisku zinātni. Ja gribēja realizēt šo nostādni, bija drošāk **mācību grāmatu nomaskēt ar segvārdu**. Pēdējie izdevumi iznāca ar pareizo virsrakstu „Statistika un ekonometrija”.

Latvijas statistikai – 92. Daudz vai maz?

Labāk 22+50+20 vai aptuveni tā. Pietiekami, lai vēsturnieks uzrakstītu trīs grāmatas, bet viengabalainai pieredzei un tādu savdabību izveidošanai, kuras dotu iespēju Latvijas statistiku atšķirt no citu valstu statistikām, var nepietikt. **Par daudz svešu ietekmju.....**

Kurus Latvijas statistiķus, Jūsuprāt, varētu vērtēt kā personības?

Pārskatot tikai tos, kuriem tradīcijas jau atļauj celt pieminekļus, varētu atzīmēt divus. **Mārgers Skujenieks** bija ne tikai **Latvijas valsts statistikas izveidotājs**, bet arī pazīstams zinātnieks un valstsvīrs. Viņa sarakstītās grāmatas izdeva ne vien paša vadītās Valsts statistikas pārvaldes (VSP) izdevniecība, bet arī citas neatkarīgas izdevniecības. Grāmatas savu vērtību saglabā arī mūsdienās. Kā valstsvīram viņam radās iespēja pacelt neraksturīgā augstumā gan statistikas pārvaldes, gan tās atsevišķu darbinieku autoritāti. VSP bija Ministru Kabineta struktūrvienība. Savukārt, **Elerts Āboliņš** tā laika bargas centralizācijas apstākļos **izveidoja modernu skaitļošanas centru**, kuru skatīties brauca statistiķi no citām republikām (tagad – valstīm). Tāpat viņš izveidoja zinātniskās pētniecības struktūrvienību, vēlākā Latvijas Statistikas institūta bāzi. Tolaik nekā tāda nebija citās PSRS republikās. Diemžēl lielas apaļas jubilejas šie veidojumi nepiedzīvoja.

Attīstoties tehnoloģijām un straujajai informācijas aprītei, statistikai ir bijuši „ziedu laiki, ražas novākšana un arī ziema”.

Bet vai var runāt arī par statistikas vispārēju attīstību?

Noteikti. Tas vispirms jāattiecinā uz statistikas darba pirmajām stadijām – datu savākšanu un apstrādi. Statistiķi ir apguvuši modernas izlases metodes: praksē lietotās formulas jau ir tik sarežģītas, ka tās nav izskaidrojamas augstskolu mācību grāmatās. **Rūcošo aritmometru vietā ir nākuši moderni datori**, pa ceļam atstājot aiz sevis skapja lieluma elektroniskos skaitļotājus un lielo skaitļošanas centru. Pēc subjektīva vērtējuma virzība daudz mazāk skārusi analītisko darbu. Ja salīdzina mūsdienu statistikas publikācijas ar M. Skujenieka laika izdevumiem, tad kopēja ir vairāk nekā atšķirīgā. Izņēmums varētu būt makrostatistika, kas ir pēdējo divu desmitgadu sasniegums. Laikam labu analītisko darbu grūti izstrādāt pēc priekšnieka uzdevuma. Ir vajadzīga statistiķa personīga interese par pētījumu, daži domā, ka arī īpašas dotības, kuras var aizstāt ar plašām zināšanām par pētāmo objektu un problēmām. Tādēļ analītiķi ir jāmeklē, jāveicina to darbs, atslogojot no ikdienas rutīnas pienākumiem.

Kāds Jūsu skatījumā ir vidējais statistiķis?

Ja formāli, tad tā ir sieviete. **Sievietes gados**. Alga mazāka nekā bankās un ministrijās.... Bet, ja pēc būtības, tad statistiķi veido tādu statistisko kopu, kuras vidējo rēķināt nav īsti pamatoti. Vispirms jāizdara grupēšana: statistiķi - praktiķi, statistiķi - zinātnieki, statistiķi - pedagogi u.c. Praktiķiem vēl būtu jāizdala vismaz divas apakšgrupas: vadošie darbinieki un analītiķi, intervētāji un skaitļotāji. Katras grupas un apakšgrupas darbs ir tik atšķirīgs, ka ar laiku tas ietekmē personību.

Jau divus gadus 20.oktobrī atzīmē Vispasaules statistikas dienu. Vai statistikai tā vajadzīga?

Statistikai mazāk, vairāk gan statistiķiem! Kāda pārmaiņa ikdienas darba ritmā! Bet ir jājūt, kāda pārmaiņa tiek gaidīta. Ja grūti uztvert, statistiķiem nav grūtību izdarīt mazu anketaptauju. Izvēle šeit ir plaša: **no zinātniskas konferences līdz ballei kādā klubīnā**; no apbalvojumiem un prēmijām līdz pasākumam par pašu saziēdotiem līdzekļiem. Varētu **atzīmēt** kopā ar Statistiķu asociāciju – plašākas iespējas iepazīties un pārrunāt interesējošo.

„Ir trīs veidu meli: meli, nekaunīgi meli un statistika”- kādas ir Jūsu domas par šo aforismu?

Šis Marka Tvena **aforisms ir tik tālu nodilis, ka tiek remontēts**. Vārds „statistika” tiek aizstāts ar „partiju programmas”, „deputātu kandidātu solījumi” vai ko citu aktuālāku. Par statistiku svaigāks ir angļu ārsta un rakstnieka Noela Moinihana aforisms: „Statistika spēj pierādīt visu, pat patiesību”! To esmu mēģinājis ilustrēt kādā savā zinātniskā esejā.

Statistisko datu vākšanas un apstrādes attīstības projekti

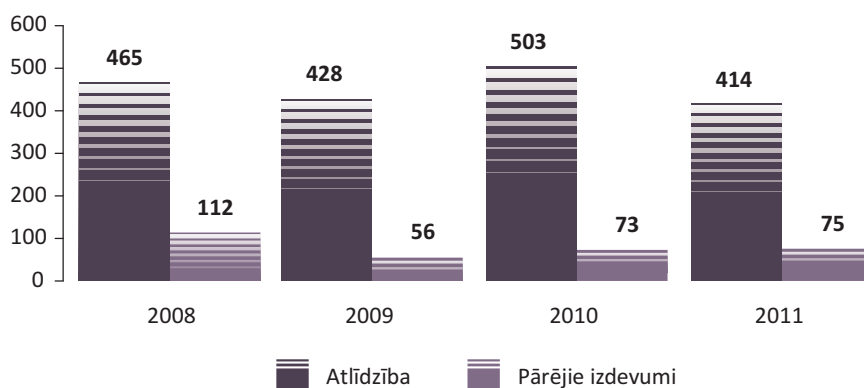

Statistisko datu vākšanas un apstrādes attīstības projekti

Kopš 2003.gada CSP īsteno grantu shēmas finansējuma projektus, kuru mērķis ir veicināt statistikas jomas attīstību. Ar dalību projektos iestāde piesaista ievērojamu papildu finansējumu ES regulās noteikto prasību ieviešanai. Pēdējos gados gan projektu skaitam, gan apjomam bija tendence pieaugt, taču ar 2011.gadu situācija diezgan krasi mainījās sakarā

ar ES līdzfinansējuma daļas minimālā apjoma palielināšanu EUR 50 000 apmērā. Šī iemesla dēļ realizēto projektu apjoms pārskata gadā ir samazinājies, jo, salīdzinot vienādu ieguldītā darba apjomu projekta īstenošanā Latvijā un citās ES dalībvalstīs, CSP zemā atalgojuma dēļ nespēj sasniegt projekta piedāvājumā noteikto minimālo sliekšni. CSP sadarbībā ar Lietuvas un Igaunijas statistikas iestādēm vērsās Eurostat ar ieteikumu pārskatīt noteikto sliekšni un to samazināt vismaz līdz EUR 30 000.

Realizēti projekti 2008.–2011. gadā (tūkst. latu)

Mājsaimniecībās izmantoto kurināmā veidu sadalījums (TJ)

reizi piecos gados un, salīdzinot ar iepriekšējiem apsekojumiem, šis bija daudz detalizētāks – papildināts ar jautājumiem par atjaunojamo energoresursu izmantošanu mājsaimniecībās un apjomīgāks, jo aptaujā iegūta informācija no 7399 mājsaimniecībām.

Projekta ietvaros izstrādāts zinātniski pamatots modelis mājsaimniecībās patērēto energoresursu sadalījumam. Ievadot programmā atsevišķu energoresursu veidu patēriņu, ir iespēja iegūt informāciju, cik no katra energoresursu veida tiek patērēts telpu apkurei, karstā ūdens patēriņam, ēdiena gatavošanai, apgaismošanai. Šāda veida programmas izstrādāšana turpmāk nozīmīgi uzlabos enerģētikas statistiku attiecībā uz mājsaimniecību sektoru, kā arī palīdzēs nākotnē izstrādāt un īstenot energoefektivitātes uzlabošanas programmas.

Projekta „Īpašnieka apdzīvotā mājokļa pilotprojekts SPCI vajadzībām – 4.kārta” ietvaros tika uzsākti eksperimentāli mājokļa cenu indeksa aprēķini, kas ļauj datu lietotājiem iegūt mājokļu cenu statistikas datus, kas aprēķināti pēc ES saskaņotās metodoloģijas un būs salīdzināmi ar citām valstīm. Rādītājs ir iekļauts EK izveidotajā makroekonomiskās nesabalansētības agrās brīdināšanas indikatoru sarakstā. Šajā sarakstā iekļautie rādītāji tiek salīdzināti ar šo rādītāju noteiktajām pieļaujamajām vērtībām (sliekšņiem), lai uzraudzītu ES valstu makroekonomisko stabilitāti.

2011. gadā kopumā CSP darbinieki bija nodarbināti 29 grantu shēmas projektos. Viens no lielākajiem un nozīmīgākajiem projektiem 2011. gadā bija „Energoresursu apsekojums mājsaimniecībās”, kura galvenais uzdevums bija iegūt detalizētu informāciju par visiem energoresursu veidiem, ko izmanto mājsaimniecībās. Šāda veida apsekojums Latvijā notiek

Viens no interesantākajiem ir ikgadējais „Apsekojums par informācijas un komunikāciju tehnoloģiju lietošanu uzņēmumos un mājāsaimniecībās”. Šī projekta ietvaros 2011.gada aptauja tika papildināta ar jautājumiem par e-prasmēm – gan datora lietošanas, gan interneta lietošanas prasmes. Pārskata gada aptaujas rezultāti parādīja e-prasmju pieaugumu valsts iedzīvotāju vidū. Izrādās, ka visvairāk no aptaujātajiem respondentiem e-prasmes apgūst pašmācības ceļā!

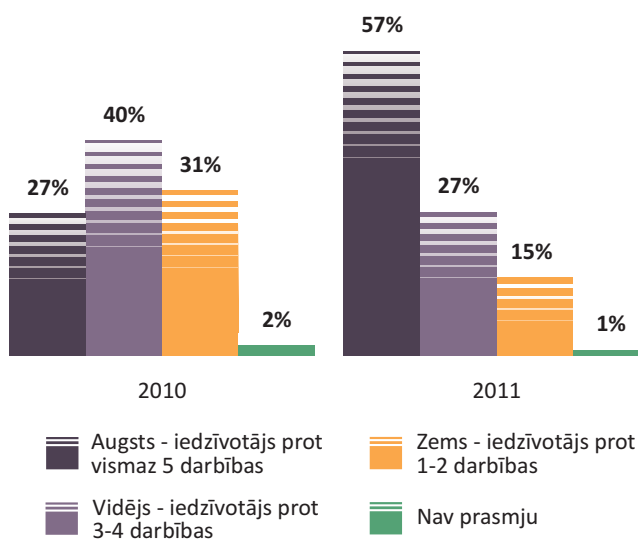
Aptaujā vērtētas iedzīvotāju prasmes pēc:

- 1) meklētājprogrammas izmantošanas, lai atrastu informāciju;
- 2) e-pasta nosūtīšanas, pievienojot failus;
- 3) paziņojumu ievietošanas virtuālās tērzēšanas telpās (čatos), ziņu grupās vai tiešsaistes diskusiju forumos;
- 4) interneta izmantošanas, lai veiktu tālruņa zvanus;
- 5) apmaiņas ar filmām un mūziku, izmantojot vienādranga datni.

Sākot ar 2002. gadu, izmaiņas EK finansēto projektu īstenošanas politikā veicinājušas ESSnet projektu ieviešanu, kurā iesaistās vairākas sadarbības valstis un projektu mērķis ir statistikas metodoloģijas uzlabošana vai izstrāde, bet projektu sasniegtais rezultāts ir pieejams un saistošs visām ESS valstīm. 2011. gadā CSP piedalījās 3 šādos projektos. Projekta „ESSnet par automatizētu datu vākšanu un atskaišu veidošanu naktsmītņu statistikā” galvenais uzdevums ir definēt vienotu naktsmītņu rādītāju sarakstu, kas būtu izmantojams Eiropas valstīs, lai ieviestu viesnīcu vadības sistēmā automatizēto atskaitīšanos. Projekta vadošā valsts ir Spānija, un kā līdzizpildītāji piedalās arī Latvija, Slovākija, Beļģija, Lietuva, Bulgārija, Polija un Somija. Projekta laikā veica izpēti par pašreiz izmantoto viesnīcu vadības sistēmas programmatūru katrā no ES valstīm, kā arī tika izstrādāts rādītāju saraksts, ko piedāvāt programmatūru izstrādātājiem. Darbs pie projekta īstenošanas turpināsies arī 2012. gadā.

2011. gadā uzsākti sagatavošanas darbi projekta „Apsekojums par globālo vērtību ķēžu mērīšanu” īstenošanai, kura mērķis ir iegūt informāciju par uzņēmējdarbības organizēšanu un pārvaldīšanu. Projekta uzdevums ir izveidot globāla mēroga vērtību ķēdes, kas ietver atsevišķu uzņēmuma veikto funkciju un uzdevumu, kas saistīti ar preces un pakalpojuma, attīstīšanu no sākotnējās koncepcijas līdz piegādei gala patērētājiem un iespējamo pēcpārdošanas pakalpojumu nodošanu ārvalstu uzņēmumiem. Šī ir pilnīgi jauna, vēl neaptverta statistikas joma – projekta īstenošanas termiņš ir 2012.–2013. gads.

**Interneta lietošanas prasmju līmenis
2010. un 2011.gadā**

Starptautiskā sadarbība

Aktīva un daudzpusīga starptautiskā sadarbība statistikas jomā veicina Latvijas Statistikas integrēšanos ESS un sekmē CSP speciālistu profesionālo izaugsmi un kvalifikācijas paaugstināšanos, kā arī nodrošina Latvijas valsts nacionālo interešu aizstāvību statistikas jomā ES.

CSP speciālisti ir piedalījušies ANO EEK darba sesijās un sanāsmēs, dažādu starptautisku organizāciju – OECD, UNESCO, Starptautiskā Statistikas institūta u.c. – sanāsmēs. Sanāksmju laikā CSP speciālistiem bija iespēja iepazīties ar zinātnieku un valstu statistikas iestādēs strādājošo ekspertu pētījumiem dažādās statistikas jomās. Viens no pārskata gada svarīgākajiem tematiem augstākā līmeņa sanāsmēs bija vairāku vienotu starptautisku standartu apstiprināšana, kā arī risinājumu apspriešana ārkārtēju ekonomisko un sociālo notikumu atspoguļošanai statistikā. Makroekonomikas speciālistiem bija svarīgi dalīties pieredzē par finanšu kontu metodoloģijas uzlabošanu.

2011. gada janvārī uzsākta mērķsadarbības (Twinning) projekta „Armēnijas statistikas attīstības veicināšana” īstenošana. Projekta mērķis ir sniegt atbalstu Armēnijas statistikai, uzlabojot metodoloģiju un kvalitātes vadību statistikā, tuvināt to ES standartiem. Projekta galvenais partneris ir Dānijas Statistika, piesaistot ekspertus no Dānijas, Vācijas, Somijas, Lietuvas, Latvijas un Zviedrijas. CSP ekspertu uzdevums ir konsultēt Armēnijas statistiķus par uzņēmējdarbības strukturālās statistikas, patēriņa cenu indeksu metodoloģijas attīstības un statistikas kvalitātes jautājumiem.

Divpusējās sadarbības ietvaros CSP ārējās tirdzniecības speciālisti devās vizītē uz Ukrainas Statistiku, lai analizētu un salīdzinātu Latvijas un Ukrainas savstarpējās tirdzniecības apjomus, izmantojot spoguļstatistikas metodi.

ES finanšu instrumentu ietvaros CSP organizēja pieredzes apmaiņas vizītes Latvijas Statistikā Maķedonijas Valsts statistikas pārvaldes un Azerbaidžānas Valsts statistikas komitejas pārstāvjiem. CSP eksperti konsultēja par enerģētikas un sociālās statistikas jautājumiem, kā arī dalījās pieredzē par mērķsadarbības projektu organizēšanu un realizāciju.

Pārskata periodā turpinājās savstarpējā sadarbība ar Lietuvas un Igaunijas statistikas iestādēm, organizējot divpusējās un trīspusējās ekspertu tikšanās. Ik gadu Baltijas statistikas iestāžu vadītāji tiek vienā no Baltijas valstīm, lai izvērtētu sadarbību par iepriekšējo periodu un apspriestu nākotnes ieceres. 2011. gadā sanāksme notika Igaunijā, kur galvenais sarunu temats – pieredze 2011.gada tautas skaitīšanas organizēšanā un Lauksaimniecības skaitīšanā. Papildus tam Baltijas valstu statistikas iestāžu eksperti tikās 5 sanāsmēs. Galvenās jomas un apspriestās tēmas:

- pieredzes apmaiņa par pašreizējām aktualitātēm un metodoloģiskiem jautājumiem sociālās statistikas jomā, kā arī par Eiropas Savienības statistikas apsekojuma par ienākumiem un dzīves apstākļiem (EU-SILC) un Mājsaimniecību budžetu apsekojumu (MBA) kvalitātes uzlabošanu.
- Ārējās tirdzniecības statistikas uzskaites metodoloģijas nianšes Baltijas valstīs.
- 2010. gada lauksaimniecības skaitīšana, turpmākie lauku saimniecību struktūras apsekojumi un paredzamās izmaiņas lauksaimniecības statistikas likumdošanā.
- Pieredzes apmaiņa par tautas skaitīšanas norisi Latvijā un Lietuvā, iepazīšanās ar Igaunijas Statistikas iestrādēm 2020.gada tautas skaitīšanai, datu konfidencialitātes ievērošanas un datu izplatīšanas pasākumiem un kopīgās sadarbības pasākumu plānošanai nākamajam periodam.
- Sanāksme par cenu statistikas jautājumiem, ko organizēja CSP un kas notika Rīgā.

Sadarbība ar datu lietotājiem

2011. gadā laiks un uzmanība tika veltīti mājaslapas lietotāju ieradumu izpētei, izmantojot *Google analytics* statistiku un analīzes rīkus.

Vispirms jāatzīmē, ka lielākā daļa lietotāju CSP mājaslapu lieto regulāri (70%). Liela daļa no datu lietotājiem meklētājā ievada kādu specifisku atslēgas vārdu un nokļūst vienā no CSP mājaslapas apakšsadaļām, apejot sākuļlapu, jo informācijas lietotāji interneta vidē arvien vairāk paļaujas uz meklētājiem. CSP mājaslapā puse no visiem lietotājiem (48%) – gan regulārajiem, gan tiem, kas ieskatās tikai vienu reizi, – nonāk caur meklētāju. Absolūtais vairākums izmanto meklētāju *Google*. Tāpēc tika veikti darbi, lai uzlabotu *Google* meklēšanas rezultātu lapā atainoto informāciju.

Īpaši vērtīgi bija analizēt atslēgvārdus, kurus izmanto CSP lapas meklētājā. Ja kāds atslēgvārds tika bieži izmantots, bet nedeva rezultātus, izveidojām attiecīgas sadaļas, tabulas vai tekstus sadaļā Palīgs.

Piemēram, CSP mājaslapā bieži meklētas frāzes ir „neapliekamais minimums” un „patēriņa grozs”. Pastāv iespēja, ka realitātē datu lietotājs vēlējās sameklēt „iztikas minimumu”, tāpēc tika izveidotas informatīvas lapas sadaļā Palīgs, kur dotas saites gan uz VID lapu tiem, kas tiešām meklē neapliekamo minimumu, gan norādīts kurās CSP mājaslapas sadaļās var atrast datus par iztikas minimumu, mājsaimniecību patēriņa izdevumu grozu un patēriņa cenu indeksa grozu.

Pievienojamies čivinātāju pulkam

No 2011. gada augusta CSP ir pārstāvēta sociālajā tīklā *Twitter*, kā CSP_Latvija un CSB_Latvia, kurā aktīvi čivinām par jaunāko statistiku, aktuālām statistikas tēmām vai vienkārši piedalāmies viedokļu apmaiņā.

Komunicējot *Twitter*, CSP ir izvēlējusies aktīvu pieeju ne tikai pārpublicējot statistiku, bet arī iesaistoties diskusijās statistikas izmantošanas jautājumos, kā arī publicējot faktus par aktuālām tēmām. Piemēram, Rīgas svētku dienā popularitāti ieguva CSP *Twitter* kontā publicētais grafiks par iedzīvotāju skaitu Rīgā kopš 1800.gada.

11.11.11. noslēgto laulību skaita konkurss

Latvijas statistika @CSP_Latvija 10 Nov
Atgādinām: #Konkurss 748 (07.07.07.), 681 (08.08.08.), 133 (09.09.09.), 114 (10.10.10.). Cik būs 11.11.11. Balva, gan arī būs

Latvijas statistika @CSP_Latvija 16 Dec
Atgādinām @Ilgors_Kasjanovs atbildi: Hm...ekonometriski sanāk, ka vajadzētu būt 249, bet domāju ažiotaža kritusies, tāpēc ar eksp. vērt.:229

Latvijas statistika @CSP_Latvija 16 Dec
Ar prieku paziņojam, ka 11.11.11. laulību skaita prognozes konkurssā uzvarēja @Ilgors_Kasjanovs kura prognoze bija vistuvāk 246.

Latvijas statistika @CSP_Latvija 16 Dec
11.11.11. laulību skaita prognozes konkurssā piedalījās arī @Maris444 @EzerinsE @AgneseBee @varisv

Latvijas statistika @CSP_Latvija 16 Dec
11.11.11. laulību skaita prognozes konkurssā piedalījās @kruuze12345 @ilzeze @Eglajs @LieneKa @Ilgors_Kasjanovs

Meklējot pēc veidlapu indeksiem

veidlapa 2-darbs 2012

Aptuveni 419 000 rezultāti (0,31 sekundes)

[Pārskats par darbu | Latvijas statistika](#)
www.csb.gov.lv/veidlapas/2012/2-darbs - Saglabātā kopija
23 feb 2012 – **Veidlapa:** "Pārskats par darbu" Indeks: "2-darbs"; Jāiesniedz no 2012. gada; Papildinformācija pa tālruni: 67366840; 67366917.

Informācija, kuras izmantošana izriet no tiesību aktiem (darba samaksas apmēra noteikšanai)

oficialais statistikas paziņojums

Aptuveni 281 000 rezultāti (0,96 sekundes)

[Darba samaksa - Mēnešalgas apmēra noteikšana | Latvijas statistika](#)
www.csb.gov.lv/statistikas.../darba-samaksa-menesal... - Saglabātā kopija
17 feb 2012 – **Oficiālais statistikas paziņojums** valsts un pašvaldību amatpersonu, kapitālsabiedrības valdes locekļu atalgojuma noteikšanai.
Šo lapu esat apmeklējis 3 reizi(-es). Pēdējā apmeklējuma datums: 11.20.11

Dažu mēnešu laikā sekotāju pulks pieauga no dažiem desmitiem līdz vairāk nekā 400, no kuriem aptuveni ceturtdaļa pieder pie tādām datu lietotāju grupām kā politiķi, ekonomisti, analītiķi, žurnālisti un sabiedrisko attiecību speciālisti.

Twitter aktīva lietošana rada papildu spriedzi, jo atbildes diskusijās jāsniedz ātri un publiski. Tomēr kopumā ieguvumi ir atsveruši ieguldītās pūles, jo CSP_Latvija *Twitter* vidē ir saņēmusi vairāk pozitīvu atsauksmju nekā pret sevi vērstu kritiku.

Edgars Kalnins @edgarkalnins 18 Jan
Saņēmu e-pastu no Sandras Vītolas @CSP_Latvija par svaigi publicētajām % līkmēm 2011. gadā, lūk šī ir #LabaParvaldiba Esmu priecīgs! :)

Latvijas statistika @CSP_Latvija
@edgarkalnins @Sanchhoo Jo vairāk labu darbinieku, jo labāka #LabaParvaldiba

Brīvprātīgais darbs
Sajūta – ka esi noderīgs
un vari palīdzēt

Brīvprātīgais darbs ir laika un prasmju ziedojums sabiedriski lietderīgiem mērķiem, visā pasaulē atzīts un populārs veids, kā iedzīvotāji iesaistās sabiedriskajā dzīvē un pārveido, uzlabo savu un apkārtējo dzīves kvalitāti, darbojoties gan valstiskās, gan nevalstiskās un privātās organizācijās.

Brīvprātīgā darba tradīcijas pasaulē ir aizsāktas vairāk nekā pirms 100 gadiem, un pirmās valstis bija Nīderlande un ASV.

Eiropas Padome 2011.gadu noteikusi par Eiropas brīvprātīgā darba gadu. ES valstis popularizē brīvprātīgā darba vērtības un nozīmi sabiedrības saliedēšanā.

Atbalstot ES aktivitātes, CSP nodarbinātības statistikas jomas speciālisti piedalījās semināros un konferencēs, lai izvērtētu brīvprātīgā darba statistikas nepieciešamību un iespējas Latvijā. ILO organizēts seminārs „Par rokasgrāmatu brīvprātīgā darba mērīšanai” notika 28.–29.septembrī Varšavā, Polijā. Tā mērķis bija vienkopus apvienot dažādu valstu statistikas iestādes pieredzes apmaiņai brīvprātīgā darba uzskaites jautājumā. Pasākuma dalībnieki analizēja viedokļus un izstrādāja rekomendācijas brīvprātīgā darba statistikas izveidošanai. Paredzēts, ka 2014.gada EU-SILC apsekojumā būs iekļauts jautājums par piedalīšanos brīvprātīgajā darbā.

Vairāki mūsu iestādes darbinieki, apzinoties, ka brīvprātīgais darbs sniedz iespēju būt sabiedriski aktīvam, līdzdarboties dažādos projektos, iegūt jaunu pieredzi (sociālu un profesionālu), darbojas šajā kustībā.

Zane, atsaucoties uz aicinājumu pastāstīt par brīvprātīgo darbu, sniedz savas pārdomas, strādājot par brīvprātīgā darba veicēju.

„Laika posmā no 2009. gada septembra līdz 2010. gada martam strādāju par brīvprātīgo biedrībā „Patvērums „Drošā māja””. Biedrības mērķis ir attīstīt atbalsta pakalpojumus cilvēku tirdzniecībā cietušajām personām, legālajiem imigrantiem, tai skaitā patvēruma meklētājiem, bēgļiem un personām, kurām piešķirts alternatīvais statuss, kā arī palīdzēt tiem integrēties mūsu sabiedrībā.

Par „Patvērums „Drošā māja”” man pastāstīja kāds labs draugs, aicinādams, vai arī es nevēlētos palīdzēt patvēruma meklētājiem, kas nonākuši Latvijā. Nolēmu pamēģināt. Pats pirmais, ko nevarēja nepamanīt, bija tas, ka cilvēki, kas strādā par brīvprātīgajiem, ir ļoti sirsnīgi un atsaucīgi cilvēki. Tie ir cilvēki, kas atver savu sirdi un dāvā siltumu pārējiem, kas nonākuši grūtībās.

Mana pirmā saskarsme ar patvēruma meklētājiem bija, kad visi kopā oktobrī devāmies ekskursijā uz Liepāju. Šie cilvēki bija dažādu tautību – gruzīni, uzbeki, afgāņi un šrilankieši. Lielākoties viņi bija kopā ar savām ģimenēm. Mēs, brīvprātīgie, centāmies neko nejautāt par viņu dzimteni, lai lieki cilvēkus nesāpinātu, bet viņi paši mums stāstīja par savu zemi, kultūru, ģeogrāfiju.

Es pirmo reizi dzīvē saskāros ar tik daudz dažādu nacionalitāšu pārstāvjiem. Tas bija interesanti.

Tā turpināju darboties biedrībā „Patvērums „Drošā māja”. Kopā ar citiem brīvprātīgajiem es rīkoju dažādus pasākumus, piemēram, filmu vakaru, kad mēs, brīvprātīgie, sapērkot dažādus gardumus, devāmies pie patvēruma meklētājiem uz Muceniekiem, kur viņi dzīvo. Tāpat arī rīkojām Ziemassvētku pasākumu, kas izdevās ļoti jauks. Ar bērniem kopā apgleznojām krūzītes, rotājām eglīti, kas viņiem bija kaut kas neierasts. Protams, bērniem tika arī mazas dāvanīņas. Pieaugušie gatavoja dažādus savu zemju ēdienus.

Papildu dažādu pasākumu organizēšanai divas reizes nedēļā mēs braucām uz Muceniekiem, lai patvēruma meklētājiem mācītu angļu valodu. Protams, „skolēni” bija dažāda vecuma – sākot ar 9 gadīgu bērnu līdz pat cilvēkiem gados. Neskatoties uz to, mēs centāmies katru mācīt individuāli, jo, saprotams, ka arī zināšanu līmeņi bija ļoti atšķirīgi.

Pasniedzot angļu valodas stundas, es nevarēju neievērot, ka patvēruma meklētāji, kas galvenokārt nāk no austrumu zemēm, ļoti ciena savu skolotāju. Šī cieņa nav kaut kas viņus pazemojošs, bet kaut kas skaists. Tāpat arī šiem cilvēkiem ir augsts kultūras līmenis, lai arī pārsvarā viņi nav labi izglītoti.

Runājot par brīvprātīgā darba nozīmīgumu, varu sacīt, ka tas ir svarīgi – palīdzēt citiem cilvēkiem. Kāpēc? Jo brīvprātīgā darba veicējs ir kā „labais garīnš”, kas morāli spēj palīdzēt cilvēkiem, kuriem tas nepieciešams. Un, veicot šāda veida darbu, nevar nerasties gandarījums par to, ka tu kādam esi palīdzējis, kādu esi atbalstījis grūtā brīdī.

Ļoti būtiski ir katram brīvprātīgajam darba veicējam atvērt savu sirdi un būt pozitīvi noskaņotam attiecībā pret to, ko viņš dara. Pie mums Latvijā brīvprātīgais darbs vēl nav tik ļoti izplatīts kā Eiropā, bet es ceru, ka ar laiku tas kļūs populārāks un cilvēki par to vairāk aizdomāsies.

Ja raugās no otras puses, strādājot brīvprātīgo darbu, jārēķinās ar to, ka tu tam veltīsi savu brīvo laiku, iespējams, pat brīvdienās, kā arī to, ka par šī darba veikšanu tev netiks maksāta nauda.

Lai to darītu, ir jābūt patiešām stiprai vēlmei kādam palīdzēt. Un tam ir jānāk dabiski – no sirds. Veicot brīvprātīgo darbu, tas nāk par labu arī pašam brīvprātīgajam. Tu kļūsti iejūtīgāks, saprotošāks un atvērtāks. Un, strādājot ar šiem cilvēkiem, dāvājot viņiem prieku un siltumu un saņemot pretī patiesus smaidus un sirdsprieku acīs, nevari būt nelaimīgs.”

Savukārt **Dace** kā brīvprātīgā ir piedalījies Roskildes (Dānija) un Positivus (Latvija, Salacgrīva) mūzikas festivālos, Nordea Rīgas maratonā, kā arī X Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkos. Veicamie pienākumi bija dažādi – mūzikas festivālos vajadzēja rūpēties par apmeklētāju drošību, sniegt informāciju par festivāla norisi, rūpēties par tīrību. Rīgas maratona laikā Dace strādāja sportistu mantu glabātavā, kopā ar citiem brīvprātīgajiem sakārtoja medaļas pa disciplīnām, sarūpēja dāvanu maisiņus katram dalībniekam, pasniedza medaļas un dāvanas dalībniekiem kā atzinību par piedalīšanos maratonā un paveikto distanci. Dziesmu un deju svētkos Mežaparka estrādē Dace strādāja par vietu ierādītāju. Daces atziņa – „Esmu izjutusi to jauko un burvīgo atmosfēru, kāda valda šāda veida pasākumos. Iespēja palīdzēt pasākumu organizēšanā un to veiksmīga norise ir ļoti svarīga, jo sajūtas pēc labi padarīta darba ir neapprakstāmas!”

Arī **Dana** noteikti ieteiktu visiem, ja dzīvē rodas iespēja kļūt par brīvprātīgo, to noteikti izmantot. Viņa iesaistījies brīvprātīgā darba programmā „Latvijas Nacionālā mākslas muzeja brīvprātīgie”. Par iespēju iesaistīties nejauši uzzinājusi pagājušajā gadā, saņemot informatīvu e-pasta vēstulīti. Tā kā Danai vienmēr ir gribējies pabūt vienu soli tuvāk mākslas videi, kurā viņa nav ikdienā, LNMM brīvprātīgā darbs bija labs risinājums. Brīvprātīgie darbību muzejā uzlabo un bagātina ar savām prasmēm – valodu zināšanām, iemaņām mākslā un fotografēšanā, ar grafiskā dizaina darbiem, izpalīdzot dažādu muzeja pasākumu organizēšanā un aktīvi vēstot un ziņojot apkārtējiem par visu labo un interesanto, kas notiek muzejā.

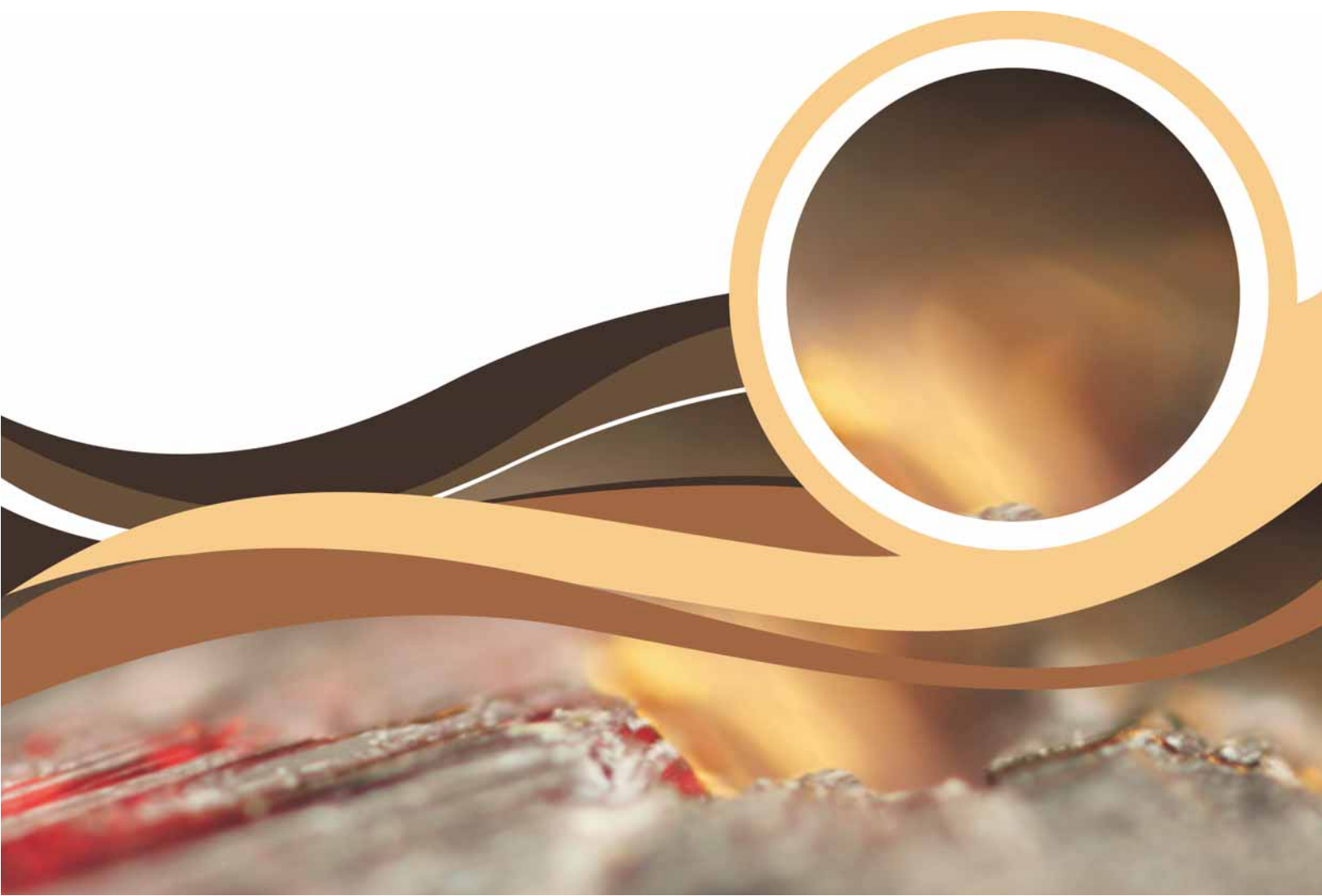
Informēt par muzejā notiekošo var dažādos veidos un pa dažādiem kanāliem un sociālajām grupām sev apkārt. Brīvprātīgajiem ir dota iespēja bez maksas apmeklēt muzeju un iepazīties ar to padziļināti, apmeklējot visas piecas Latvijas Nacionālā mākslas muzeja struktūrvienības.

Danas secinājums – „Izpalīdzot muzejam ar savu darbu, tiek gūta lieliska gandarījuma sajūta, ka esi paveicis ko labu, esi palīdzējis cilvēkiem. Un, darot lietas, kas tev patīk no visas sirds, nemaz nevajag, lai kāds tev par to maksātu. Tā ir brīvprātīgo laba griba palīdzēt sabiedrībai ar saviem labajiem darbiem!”

Veicot brīvprātīgo darbu, Tu iegūsi ...

- sirsnīgu pateicību par savu darbu;
- sajūtu, ka esi noderīgs un vari palīdzēt;
- iespēju ietekmēt sociālos procesus;
- iespēju attīstīties un pārvērtēt savas vērtības;
- lietderīgi pavadīt brīvo laiku;
- pieredzi, zināšanas un informāciju;
- iespēju atbalstīt mērķus, kuriem Tu tici;
- plašāku redzesloku;
- lepnumu par padarīto un pašam par sevi;
- jaunus draugus un paziņas.

Personāls

Personāls

Personāls un personāla vadība

CSP 2011.gada beigās bija **557 amatu** – 247 ierēdņu un 310 darbinieku – vietas, no tām 4 amata vietas izveidotas uz laiku, lai nodrošinātu 2011.gada tautas skaitīšanu. Lai panāktu šī nozīmīgā pasākuma kvalitatīvu norisi, uz noteiktu laiku šajā darbā pārcelti pieredzējuši iestādes darbinieki un papildus pieņemti 57 speciālisti. 18 papildu darbinieki pārskata gadā bija piesaistīti darbam starptautiskajos projektos programmas „Statistiskās informācijas sagatavošana jauno ES iniciatīvu veidošanai” ietvaros. Iestādē pagājušajā gadā nodarbināti arī 6 ārštata darbinieki tehniskā personāla funkcijas izpildē.

Pārskata gadā CSP uz vakantajām amata vietām izsludināti 25 pretendentu atlases konkursi. Lai piesaistītu interesentus un atlasītu piemērotākos kandidātus, CSP atsevišķu, specifisku profesiju speciālistu piesaistei turpina sadarbību ar augstākajām mācību iestādēm. Profesionāla un objektīva personāla atlases procesa nodrošināšanai CSP saskaņā ar iekšējiem noteikumiem organizē vairākas konkursa pretendentu atlases kārtas, izmanto praktiskus pārbaudes uzdevumus un pārrunas. Iestāde turpina arī ieviestu praksi veicināt savu speciālistu karjeru, tādējādi 14 darbiniekiem dota iespēja veidot karjeras izaugsmi, pārcelot viņus citos, augstāka līmeņa amatos, savukārt pieci no viņiem sākuši pildīt vadoša amata pienākumus.

Reorganizācija

Lai optimizētu informācijas sniegšanas procesu datu lietotājiem, no 1.aprīļa veiktas izmaiņas Informācijas, izdevniecības un poligrāfijas departamentā, uz Informācijas centra bāzes izveidojot Informācijas daļu, kuras svarīgākie uzdevumi ir organizēt datu lietotājiem nepieciešamās informācijas sagatavošanu, ievērojot statistiskās konfidencialitātes prasības, konsultēt datu lietotājus par Latvijas, ES dalībvalstu, kā arī citu valstu statistiskās informācijas iegūšanas iespējām, organizēt starptautisko organizāciju, valsts pārvaldes iestāžu anketās un aptaujas veidlapās pieprasīto rādītāju un secinājumu pārbaudi un apkopošanu, kā arī apkalpot un konsultēt apmeklētājus.

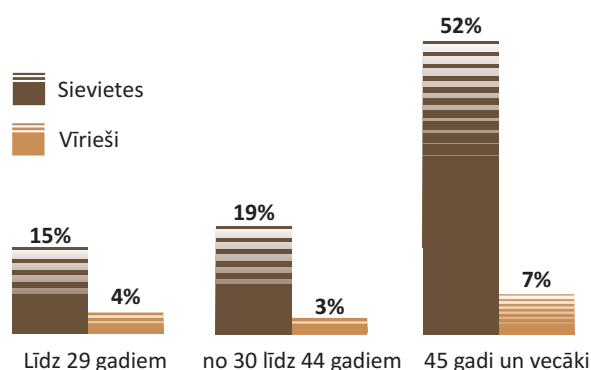
Profesionālā izaugsme un mācības

CSP galvenā pamatvērtība ir augsti izglītots un profesionāls personāls. 71% nodarbināto ir augstākā izglītība, 100 darbinieki ieguvuši maģistra grādu, iestādē strādā trīs zinātņu doktori.

Neskatoties uz ierobežoto finansējuma apjomu, darbinieka profesionālā un personības attīstības veicināšana ir viena būtiskākajām personāla vadības jomām CSP. Pērn 73 dažādos mācībuursos un semināros piedalījušies 295 darbinieki. Aizvadītajā gadā mācību jomā par prioritāti bija noteiktas mācības informācijas tehnoloģijās – „Baltijas Datoru Akadēmijas” pieredzējušu speciālistu vadībā 193 darbinieki pilnveidoja savas zināšanas datorprogrammu *Microsoft Excel* un *Access* lietošanā, bet CSP Informācijas sistēmas drošības pārvaldnieks organizēja mācības informācijas drošības jautājumos – šo kursu par iestādes darbībai būtisko jomu noklausījās 383 nodarbinātie. Iesaistot CSP speciālistus, tika organizētas arī citas mācības un informatīvi pasākumi: seminārs Datu savākšanas un apstrādes centru speciālistiem „Iekšzemes kopprodukta aprēķina metodes saistībā ar statistikas pārskatiem”, kā arī kursi nodarbinātajiem statistikas, lietvedības, kvalitātes vadības, personāla vadības jomā.

Lai attīstītu prasmes un kompetences un veicinātu darba kvalitāti, CSP darbiniekiem nodrošināja dalību ārvalstu mācībuursos. 2011.gadā 14 dažādos ārvalstu mācībuursos piedalījās 15 darbinieki. Šo kursu mērķis ir celt nacionālo statistikas iestāžu darbinieku profesionālo kvalifikāciju, piedāvājot nacionālā un Eiropas Savienības līmenī piemērojamas teorētiskas zināšanas un praktiskas nodarbības par aktuāliem jautājumiem statistikas tēmās.

Štata darbinieku struktūra gada beigās

Pērn sadarbībā ar ārvalstu ekspertiem tika noorganizēti semināri par datu savienošānu un citām ar statistikas matemātiku saistītām tēmām, bet sadarbībā ar Eurostat – divu dienu mācību sanāksme par ESSnet projektiem, kurā piedalījās pārstāvji no 11 ES dalībvalstīm. Mācību sanāksmes mērķis – apgūt ESSnet projektu ieviešanu, sākot ar pieteikumu sagatavošanu un beidzot ar rezultātu ziņojumiem un finanšu jautājumiem, dalīties pieredzē par aktuālajām problēmām un iespējamajiem risinājumiem. Šajā seminārā piedalījās un zināšanas par projekta īstenošanu ieguva 20 CSP darbinieki.

2011.gadā CSP darbinieki ir piedalījušies arī 216 ārvalstu sanāksmēs, t.sk. Eurostat komiteju, darba grupu un speciālo darba grupu sanāksmēs.

CSP darbinieku sportiskās aktivitātes

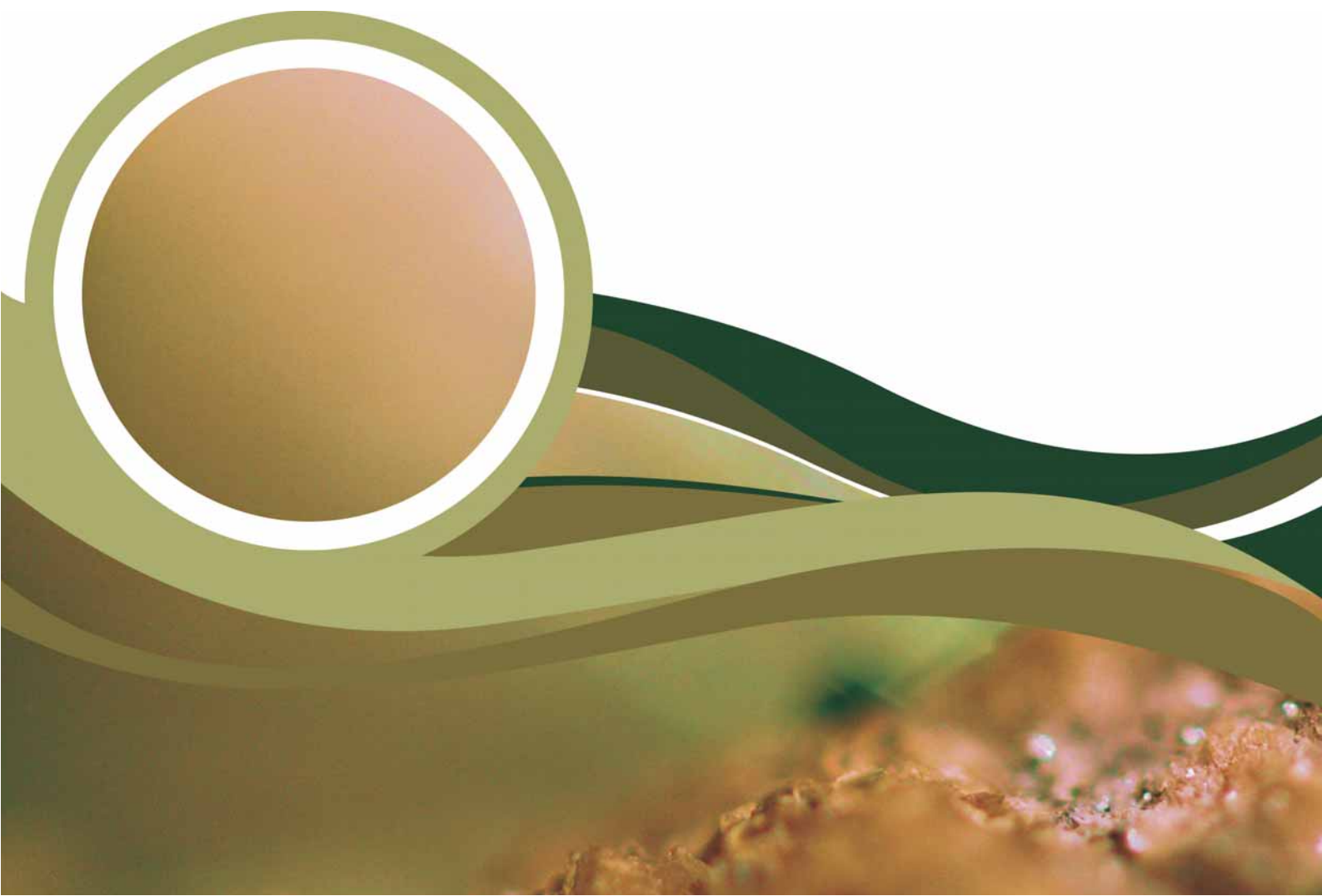

Nodarbināto aptauja

Gada nogalē iestāde organizēja darbinieku aptauju, lai pārliecinātos, kā nodarbinātie vērtē savu lomu CSP un savas struktūrvienības attīstībā, kāds ir viņu priekšstats par plānošanas un vadības jautājumiem, kā viņi vērtē darba vidi, CSP kultūru un komunikāciju. Aptaujā piedalījās 320 darbinieki. Aptaujas rezultāti liecina, ka gandrīz 94% darbinieku patīk darbs, ko viņi dara, un tas sekmē iestādes un savas struktūrvienības mērķu sasniegšanu. 81,7% uzskata, ka strādā komandā kopīga mērķa sasniegšanai, bet 61% – apmierināts ar CSP nodrošinātajām darbam nepieciešamajām mācībām. Aptuveni 81% aptaujāto apstiprina, ka veiktā darba kvalitāte ir augstākā prioritāte CSP. Aptaujas dalībnieki pauduši savu viedokli par komunikāciju, sadarbību, darba vidi, snieguši savus ieteikumus iestādes darbības pilnveidošanai. Kopumā jāsecina, ka darbinieki CSP novērtējuši kā stabili iestādi ar draudzīgu kolektīvu un labām tradīcijām, tolerantiem vadītājiem. Un jautājumā par to, kas CSP ir tāds, kas cilvēkus varētu piesaistīt šeit strādāt, daudz atbilžu ir šādas – „*es ieteiktu strādāt (vismaz kādu laiku) CSP, jo tā ir savā veidā unikāla iestāde, kas darbojas savā specifiskajā jomā, bet no kuras darbības rezultātiem atkarīgs ļoti daudz kas valstī. CSP var gūt labu darba pieredzi un papildināšanas praktiskajā darbā, piedalīties dažādās apmācībās, darbs prasa nepārtrauktu pašizglītošanos. Darba kolektīvs ir atsaucīgs, vienmēr gatavs uz sadarbību*”.

Aptaujas rezultāti tiek izvērtēti, noteiktas jomas, kur nepieciešami uzlabojumi, izstrādāts rīcības plāns.

Iepazīstinām ar CSP darbiniekiem

2011.gadā trīs mūsu kolēģi saņēma Ekonomikas ministrijas **Atzinības rakstu**.

Par ilggadēju, pašreizējīgu darbu un nozīmīgu ieguldījumu sociālās statistikas metodoloģijas pilnveidošanas jomā sakarā ar Latvijas Republikas Neatkarības deklarācijas pasludināšanas dienu Atzinības raksts pasniegts Sociālās statistikas departamenta direktora vietniekam **Edmundam Vaskim**.

Par godu Latvijas Republikas proklamēšanas 93.gadadienai Makroekonomiskās statistikas departamenta Gada nacionālo kontu daļas vecākajam statistiķim **Jānim Kalniņam** Atzinības raksts pasniegts par ieguldījumu makroekonomiskās statistikas attīstībā, bet Informācijas, izdevniecības un poligrāfijas departamenta direktoram **Uldim Aināram** par ieguldījumu statistiskās informācijas izplatīšanā.

Atzinības raksti piešķirti par profesionālo darbību, bet šī izdevuma lasītājiem piedāvājam iepazīt apbalvotos darbiniekus viņu tuvāko kolēģu skatījumā.

Edmunds Vaskis

- Cilvēks, uz kuru var paļauties
- Krāšņu epitetu meistars
- Novators darbā
- Neļauj "iesūnot"
- Atvērts visam jaunajam un progresīvajam
- Zinātnisks un argumentēts skatījums uz risināmajām problēmām
- Emocionāls ideju ģenerators

- Izpalīdzīgs un ļoti labestīgs
- Gatavs dalīties savās zināšanās un dzīves pieredzē
- Aizrautīgs fotogrāfs

Jānis Kalniņš

- Pamatīgs – kā jau kalnam pienākas
- Vitāls, enerģijas pilns, ar labu humora izjūtu – paraugs jaunajiem kolēģiem
- Atsaucīgs, spēj nenoguris izskaidrot vēlreiz un vēlreiz nesaprotamos jautājumus
- Palīdz kolēģiem izprast statistikas labirintus un mudina uz ekonomisko procesu savstarpējo mijiedarbību izziņāšanu
- „Padomāsim kopā!”- Jāņa moto. Tā tiek rasts risinājums jebkuram jautājumam
- Viņa spējas skatīt lietas būtību kopumā, ne tikai tās atsevišķus posmus, ir vienkārši unikāla
- Tautsaimniecības bilances respektējamākais pasniedzējs LU
- Cilvēks-autoritāte sarežģītajās nacionālo kontu statistikas kopsakarībās! Uz viņu var paļauties arī latviešu terminoloģijas jautājumos
- Ar izcilu skolotāja talantu, jo ne katrs māc arī kādam citam, ko iemācīt

Uldis Ainārs

- Kolēģis-pārsteigums
- Radošs un ideju pilns cilvēks – īsts statistikas patriots
- Erudīts, orientējas aktuālajos notikumos un vienmēr ir viedoklis par tiem
- Piemīt laba humora izjūta, kas darba atmosfēru padara brīvāku un patīkamāku
- Ja kļūst skaidrs, ka nevar sasniegt uzstādīto mērķi, tad pārskata darbības plānu, nevis maina mērķus
- Fikso ideju ģenerators
- Pierādījums tam, ka arī statistikā var strādāt ar sportisku azartu
- Darba stils veicina kolēģu patstāvību, pašpilnveidošanos un radošumu
- Moto: iespējams ir viss, kamēr nav pierādīts, ka tas nav iespējams

Finances

CSP savā darbībā nodrošina budžeta programmu 24.00.00 „Statistiskās informācijas nodrošināšana” un 67.00.00. „Eiropas Kopienas iniciatīvas projektu un pasākumu īstenošana” izpildi.

2011. gadā piešķirtais valsts budžeta finansējums izlietots atbilstoši budžeta programmai, iestādes mērķiem un funkcijām, un saskaņā ar plānotajiem CSP darbības rezultātiem un rezultatīvajiem rādītājiem.

1. Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem, kopā – Ls 11 957 353, tai skaitā:

• programma „Statistiskās informācijas nodrošināšana”	10 941 125 Ls
• programma „Eiropas Kopienas iniciatīvas projektu un pasākumu īstenošana”	1 016 228 Ls

2. Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi **86 002 Ls**

Ieņēmumi kopā **12 043 355 Ls**

Centrālās statistikas pārvaldes budžeta izpilde 2011. gadā

1. Kārtējie izdevumi Ls 10 001 799, tai skaitā:

1.1. Atalgojums	3 786 128 Ls
1.2. valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	958 356 Ls
1.3. komandējumu un dienesta braucienu izdevumi	121 889 Ls
1.4. pakalpojumu apmaksas, materiālu iegāde	5 135 426 Ls
no tā:	
pasta, telefona un citu sakaru pakalpojumu apmaksas	292 171 Ls
izdevumi par komunālajiem pakalpojumiem	107 561 Ls
izdevumi preču un inventāra iegādei	68 798 Ls

2. Uzturēšanas izdevumu transferti **3 469 Ls**

3. Kapitālie izdevumi Ls 403 416, tai skaitā:

nemateriālie ieguldījumi	332 202 Ls
saimnieciskie pamatlīdzekļi	2 333 Ls
datortehnika, sakaru un cita biroja tehnika	65 142 Ls
pārējie iepriekš neklasificētie pamatlīdzekļi	3 739 Ls
kapitālais remonts un rekonstrukcija	0 Ls

Izdevumi kopā **10 408 684 Ls**

Atmaksas valsts budžetā par izdevumiem Eiropas Savienības līdzfinansētajos projektos **414 666 Ls**

Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

Pielikums
Ministru kabineta
2010.gada 5.maija
noteikumiem Nr.413

(latos)

Nr. p.k.	Finanšu līdzekļi	2010.gads (faktiskā izpilde)		2011.gads			
				apstiprināts likumā		faktiskā izpilde	
			<i>t.sk. Tautas skaitīšana</i>		<i>t.sk. Tautas skaitīšana</i>		<i>t.sk. Tautas skaitīšana</i>
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	6 323 777	599 850	12 077 353	5 781 270	12 043 355	5 781 270
1.1.	dotācijas	6 185 670	599 850	11 957 353	5 781 270	11 957 353	5 781 270
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	138 107		120 000		86 002	
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība						
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi						
2	Izdevumi (kopā)	6 318 650	291 973	12 129 555	5 781 270	10 408 684	4 733 717
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	5 773 112	266 257	11 718 405	5 539 160	10 005 268	4 494 133
2.1.1.	kārtējie izdevumi	5 773 112	266 257	11 714 905	5 539 160	10 001 799	4 494 133
2.1.2.	procentu izdevumi						
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti						
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība			3 500		3 469	
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti						
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	545 538	25 716	411 150	242 110	403 416	239 584

2012.gadā CSP nodrošinās budžeta programmu 24.00.00 un 67.00.00 izpildi. Valsts statistiskās informācijas apjomu un CSP aktivitātes nosaka Ministru kabinetā 2011.gada 20.decembrī apstiprinātā *Valsts statistiskās informācijas programma 2012.gadam*, kā arī Eiropas Savienības tiesību akti statistikas jomā.

- 2012.gadā Centrālā statistikas pārvalde: turpinās darbu pie CSP informācijas sistēmu arhitektūras attīstības ar mērķi veidot iespējami centralizētas datu noliktavas un datu apstrādes sistēmas;
- veicinot standartizāciju, pilnveidojot kvalitātes vadības sistēmas elementus, kā arī ievērojot kvalitātes pārvaldības principus, turpinās uzsāktu kvalitātes vadības sistēmas atbilstoši LVS EN ISO 9001:2008 ieviešanu;
- izstrādās un iesniegs Ekonomikas ministrijā oficiālās statistikas likumprojektu.

CSP statistikas nozarēs veiks jaunus apsekojumus, uzlabos aprēķinu metodes, pilnveidos datu iegūšanas un apstrādes metodoloģiju, veiks pētniecisko darbu, turpinās iepriekšējā gadā uzsāktu darbu datu lietotāju vajadzību nodrošināšanā.

Makroekonomiskā statistika:

- turpinās darbus jaunās Eiropas Parlamenta un Padomes regulas par Eiropas nacionālo kontu un reģionālo kontu sistēmu Eiropas savienībā (EKS'2010) prasību ieviešanai, veiks aprēķinu metodoloģijas pārskatīšanu, apkopos papildu nepieciešamos datus, veiks laika rindu pārrēķinu;
- uzturēs un pilnveidos vispārējās valdības sektora finanšu un nefinanšu kontu aprēķinus, ieviešot jaunās Eiropas kontu sistēmas EKS'2010 prasības valdības finanšu kontu jomā, tiks attīstīti pensiju saistību aprēķini;
- pilnveidos ārējās tirdzniecības statistiku, apvienojot no Valsts ieņēmumu dienesta saņemtos datus par tirdzniecību ar ārpuskopienas valstīm ar CSP veiktajos INTRASTAT apsekojumos iegūto informāciju;
- kopā ar Latvijas Banku izstrādās harmonizētu nacionālo kontu datu revīzijas politiku un veiks priekšdarbus tās ieviešanai 2014.gadā.

Cenu statistika

- sāks jauna nozīmīga indeksa – īpašnieka apdzīvotā mājokļa cenu indeksa publicēšanu;
- optimizēs darba procesu, būvniecības indeksa aprēķinos izmantojot datus, ko vāc importa cenu un rūpniecības ražotāju cenu apsekojumiem; biznesa pakalpojumu cenu indeksa aprēķinos plašāk izmantos darba statistikas pārskatu ietvaros savāktos datus.
- Lauksaimniecības un vides statistika
- gatavojoties 2013.gada lauku saimniecību struktūras apsekojumam, veiks Statistiskā lauku saimniecību reģistra aktualizēšanu saskaņā ar 2010.gada lauksaimniecības skaitīšanas datiem;
- nodrošinās lauku saimniecību apsekojumu par ābeļu stādījumiem un pesticīdu lietošanu graudaugu un rapša kultūrām;
- tūrisma statistikas jomā uzsāks pilotapsekojumu automātiskai datu saņemšanai par viesnīcu darbību;
- pirmo reizi veiks energoresursu kontu aprēķinus.

Sociālā statistika

- pirmo reizi veiks Eiropas veselības un sociālās iekļaušanas apsekojumu, aptaujājot 10,7 tūkst. respondentu;
- Darbaspēka apsekojumam pievienos papildus moduli par pāreju no darba uz pensionēšanos, apsekojumam par Kopienas statistiku attiecībā uz ienākumiem un dzīves apstākļiem (*EU-SILC*) – moduli par mājokļa apstākļiem;
- izstrādās vienotu statistisko reģistru sociālās statistikas vajadzībām, iekļaujot informāciju no administratīvajiem datu avotiem un CSP veiktajiem apsekojumiem;
- turpinās 2011. gada tautas skaitīšanā iegūto datu apstrādi, sagatavošanu publicēšanai un nosūtīšanai Eiropas Komisijai, nodrošinās apkopotās informācijas kvalitātes kontroli – salīdzināšanu ar administratīvo reģistru datiem, datu anonimizāciju un izstrādās detalizētu daudzdimensionālu tabulu maketus (hiperkubus) par iedzīvotājiem un mājokļiem datu izplatīšanai elektroniskā veidā.

Uzņēmumu statistika

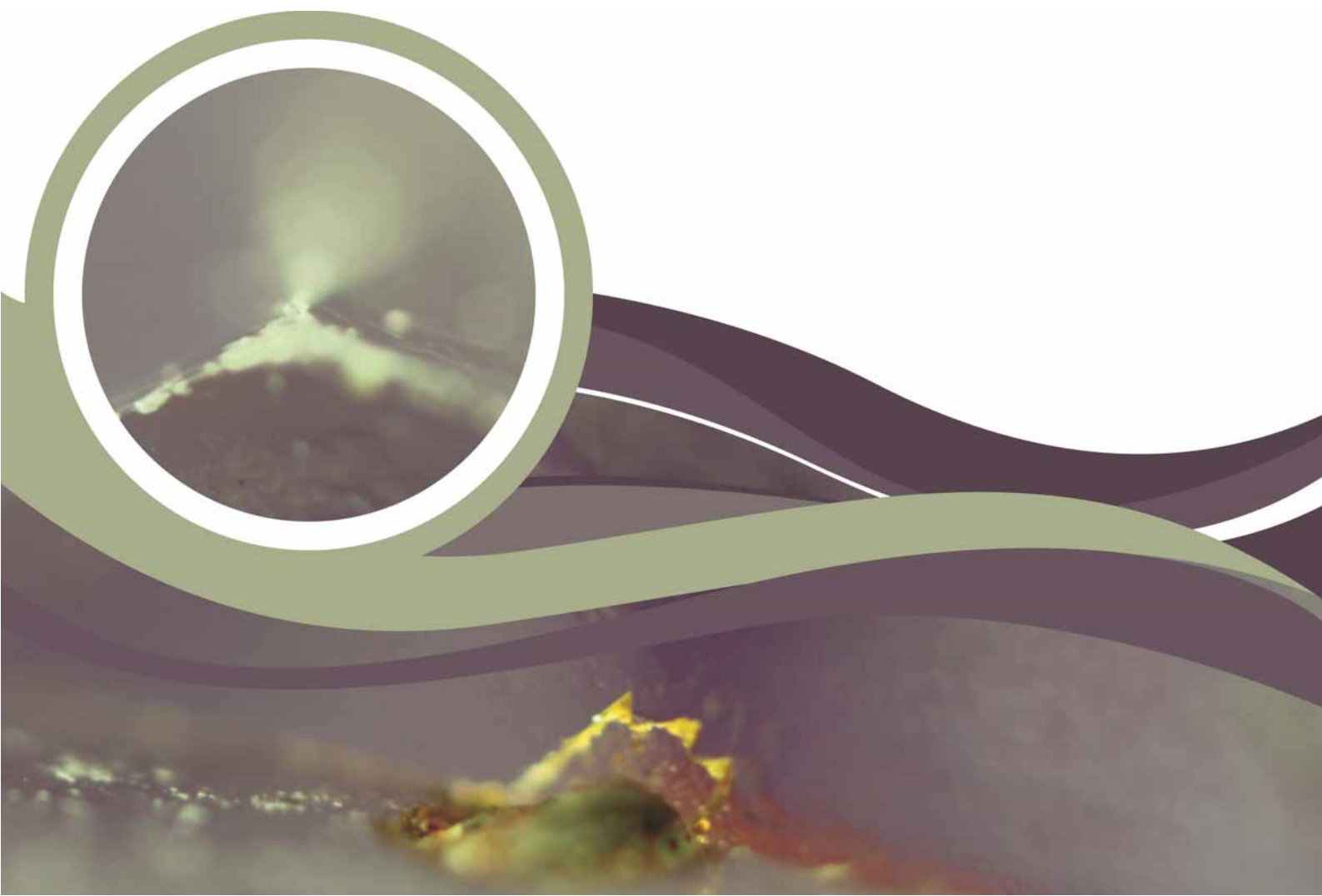
- ar mērķi samazināt respondentu administratīvo slogu, statistikas nodrošināšanā paplašinās administratīvo datu izmantošanu;
- turpinās sadarbību ar administratīvo datu turētājiem datu savlaicīguma kvalitātes un savlaicīguma uzlabošanā.

Programmas „*Statistiskās informācijas sagatavošana jauno Eiropas Savienības iniciatīvu veidošanai*” 22 grantu shēmas projektu ietvaros CSP darbinieki strādās pie metodoloģiskajiem jauninājumiem par uzņēmējdarbības un tirdzniecības statistikā izmantoto jēdzienu un metožu atbilstību: par statistiskajām vienībām, par mērķa populāciju, izlases rāmjiem, atskaites periodiem, klasifikācijām un to lietošanu u.c. Tiks veikti jauni apsekojumi “Apresejums par informācijas un komunikāciju tehnoloģiju izmantošanu un izmaksām informācijas un komunikāciju tehnoloģijām 2012.gadā” (4500 respondentu) un “Apresejums par globālo vērtību ķēžu mērīšanu” (1500 respondentu).

2012.gadā CSP turpinās arī iesāktu darbu mērksadarbības (Twinning) projekta „Armēnijas statistikas attīstības veicināšana” īstenošanā.

Aktīvi piedaloties Eiropas Padomes un Eurostat darba grupās, komitejās, Eiropas Savienības tiesību aktu sagatavošanas procesā, CSP veicinās starptautiskās statistiskās sistēmas attīstību.

Ieskats tautas skaitītāja ikdienā

(31 izcilu personību brīnišķīgas enerģijas, vareni stari, neskaitāmi atklājumi, kas piedzīvoti 76 dienās, 1824 stundās)

...Ir 19. marta rīts. Mūžīgā ziema. Kaut kāds šķidrums gāžas no debesīm, bet man rokās ir melns apdrukāts koferītis, kaklā – rozā bārbijas lente, kuras galā var atpazīt arī mani – Tautas skaitītāju iecirknī Nr. XXX...

...Tikai pirmās dienas beigās saprotu, kur esmu iekūlusies – tā nav tikai vienkārša klaudzināšana pie cilvēku mitekļiem, tā nav tikai vienkārša intervēšana un datu vākšana – tautas skaitīšana ir pamatīgs sevis audzināšanas, slīpēšanas un mācīšanās process. Es nedomāju formālas zināšanas, bet dzīves mācīšanos jeb mācīšanos strādājot. Pie cilvēkiem ir jāiet kā draugam, kā līdzīgam pret līdzīgu, ar milzīgu iejūtību un sapratni...

...Par pirmo neveiksmīgo incidentu – saķeršanos ar vietējo duksi – vairs liecina maziņš punktiņš labās rokas delnā un divi kompostrēti caurumi jakas piedurknē. „To gan nekad neizmetīšu, lai stāv kā relikvija un bieds par atmiņu no šī tautiskā izaicinājuma,” ik reiz vilkdama gaišo, ieskrambāto jaciņu pie sevi nodomāju...

...Visvairāk man patika divas bagātas dienas Mālmuižas pusē – laipni un vienkārši cilvēki, tiesa, ar saviem stiķiem (bet labiem!!!). Bet ceļi gan tur neizbraucami! Labi, ka man tas bērtis tāds tankveidīgs, citādi tos cilvēciņus skaitītu ap Jāņiem. Bet viņi visi tur ir un dzīvo!!! Un nesūdzas!!!

...Jautāju vīrietim, kam 84 gadi: „Kāds tad būs Jūsu ģimenes stāvoklis?”. Atbilde: „...es esmu iemīlējies... ☺ un tā arī pierakstiet ☺!”

...Tautas skaitītājs jautā: „Kurā valstī esat dzimis?” vīrietis atbild: „, PSRS.”. TS jautā: „Sakiet, lūdzu, kurā valstī esat dzimis?”. Vīrietis atbild: „, PSRS”. TS: „Labi, PSRS bija 15 valstis. Kurā no tām esat dzimis?”. Vīrietis atbild: „, Latvijā... Kas tie par muļķīgiem jautājumiem?!”...

...vakarā, mājās braucot, konstatēju, ka mašīnai riepa pustukša. Ir sestdiena un plkst. 16.30. Cerot, ka tomēr man kāds palīdzēs, braucu līdz tuvējam servisam XX pagastā. Man paveicās – stāstu, ka ir ārkārtas situācija, gribu rīt arī skaitīt tautu, bet, redz, ir problēma. Viss tiek veiksmīgi novērsts – riepa salāpīta. Gatavojos par pakalpojumu maksāt, bet man atbild, ka neko nevajag, lai braucot tik skaitīt tautu...

...divu nedēļu atziņa – cilvēka inteliģences rādītājs NAV izglītība, bagātība vai košums – tā ir cilvēkā pašā. Es bagātinos no dzīves gudriem, sirmiņiem ļaudīm, kam sirds vietā mīlestības kamolītis! Un šī, šķiet, ir tā lieta, kādēļ gribēju kļūt par tautas skaitītāju...

...Dodas uz dzīvokli. Durvis atver jauns vīrietis. Stādos priekšā, ka esmu tautas skaitītāja un vēlos saskaitīt. Vīrietis tecīgiem dodas uz vannas istabu un sāk saukt ciparus 895... No sākuma nesaprotu, bet, tad noskaidrojas, ka vīrietis ir sadzirdējis tikai vārdus skaitītājs un domājis, ka nāku prasīt siltā ūdens rādījumus...

...Dzīvoklis. „Ko Jums piedāvāt – tēju vai kafiju?”. „Nē, nē, paldies, neko nevajag.” „Ai, nu beidziet, es, tak' nevienam neteikšu, ka dzērāt kafiju ☺!”...

...Ejot pa pilsētas X ielu ar darba uzdevumu rokās, iznāk man pēkšņi pretī sieviete no vienas privātmājas un satraukusies saka: „Esmu gatava maksāt sodu. Man pirmo reizi tā gadījās.” Esmu nesaprašānā, kas par sodu, kas pirmo reizi? Sieviete saka: „Aizmirsu izlikt valsts karogu pie mājas 25.martā”. Nosmējāties, jo viņa bija domājusi, ka staigā domes pārstāvis un raksta soda kvītis...

...Virietis uz manu jautājumu: „Vai mājoklī ir ūdensvads?”, aši atbild: „Kāds man ūdensvads? Es ar sniegu beržos. Tā arī ierakstiet!”...

...XXX pagasts. Daudzdzīvokļu mājas dzīvoklis. Klauvēju, neviens neatbild. Durvis neaizslēgtas, ūjinādama eju iekšā. It kā neviena nav, tad tumšajā koridorā pamanu uz grīdas guļam pilnīga auguma sievieti. Pakustinu, tante knapi runā. Viena pacelt nevaru, saucu palīgā kaimiņieni. Ar lielu piepūli abas viņu dabūjam virtuvē pie galda saulītē. Iedevām zāles. Tante atžirga un stāsta, ka ap plkst. 2 naktī gājusi uz tualeti, sagriezusies galva un nokritusi (potenciāla insulta slimniece). Nevarējusi pati piecelties. Tā viņa tur gulējusi 8 stundas, labi, ka durvis nebija aizslēgtas, citādi es piekļauvētu un aizietu; kas zin', cik ilgi cilvēks tā gulētu...

...Kādā XXX pagastā savu varenību saglabājušā mājā dzīvo trīs sirmas, inteligēntas kundzes (pirms vairākiem gadiem pārcēlušās no Rīgas). Ieved istabā pie galda, kur es varētu novietot datoru. Šis galds izrādījās īsts saimes galds (vismaz 3x1m) un nokrauts ar daudz un dažādiem ēdieniem uz senlaicīgiem traukiem. Vaicāju, vai kādam jubileja? Pašas turot gotiņu, vistas, cūciņu, sarūpējot tiem barību. Sienot sieru, cepot pīrāgus un plātsmaizes, kuļot sviestu utt. Tā te saimniekojot. Tāds galds viņām esot katru dienu!...

...Kādā privātmājā ieskautā vietā (XXX parkā) pārliecinājos, ka cilvēki dzīvo, viens otram uzticoties, ka pati sajūsmā mašīnu neaizslēdzu un atslēgu atstāju aizdedzē... Ar ko tas viss beidzās? Ar to, ka apmēra pusstundu visa iela meklēja manas atslēgas un bija gatavi jau vest mani uz mājām pēc rezerves atslēgas, kad kāds ieteica tomēr pārbaudīt mašīnā... atvēru durvis... un atslēga izrādījās turpat!...

...Klauvēju pie mājokļa durvīm. Caur durvīm dzirdu: „Jā, jā – nāciet, durvis vaļā!” Mierīgi eju tālāk, atveru nākamās durvis. Pirmo, ko ieraugu: durvju priekšā guļ pasakaini liels suns. Es pārsteigta: „Sunīt, vai Tu nekodīsi?”. Turpat tālāk istabā saimnieks atbild: „Nāciet droši! Pastniekam iekoda, elektrīki apēda, Jums vairs nekodīs!” Suns tiešām liels un mījš, bet, cik iespaidīgs!!!...

Nezinu, kāpēc, bet man ir milzīga vēlme vārdu **Tautas skaitītājs** rakstīt ar lielo burtu. Vispār mēs, latvieši, esam tāda pieticīga tauta, jo pat savu statusu „latvietis” rakstām ar mazo burtu... Bet, lai paliek gramatika, jo manī ir milzīgs lepnums, ka esmu daļa no valstiski unikāla pasākuma TAUTAS SKAITĪŠANA.

www.csb.gov.lv

Lāčplēša ielā 1, Rīgā, LV-1301
Tālrunis: 67366850, fakss: 67830137
e-pasts: **csb@csb.gov.lv**

